2025 metais minėtinos datos Lietuvoje

Lietuvos Respublikos Seimas 2025 m. paskelbė:

Motiejaus Kazimiero Sarbievijaus ir Baroko literatūros metais;

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio metais;

Lėktuvo „ANBO“ ir Lietuvos aviacijos kūrėjų metais.

2025-ieji yra Didžiojo Vilniaus Seimo, Partizaninio judėjimo dalyvių, 1925 m. priimto pirmojo Akcinių bendrovių įstatymo, Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės draugijos, Žydų mokslo instituto – YIVO ir Kalniškės mūšio metai.

700 metų jubiliejus

- 1325 m. įvyko Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino sąjunga su Lenkijos karaliumi Vladislovu I Lokietka.

500 metų jubiliejus

- apie 1525 m. gimė literatas, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sekretorius ir Livonijos lauko raštininkas Venclovas Agripa;
- 1525 m. gimė lietuvių vertėjas, giesmių eiliuotojas Baltramiejus Vilentas.

400 metų jubiliejus

- 1625 m. Kelne, Vokietijoje, Lietuvos jėzuitų auklėtinis Motiejus Kazimieras Sarbievijus – vienas žymiausių baroko epochos lotyniškai rašiusių poetų – išleido poezijos rinktinę „Trys lyrikos knygos“ (lot. Lyricorum libris tres), kuri išgarsino jo vardą 17 a. Europoje.

125 metų jubiliejus

- 1900 m. išleistas Antano Macijausko lietuviškas žemėlapis „Žemėlapis lietuviškai latviško krašto“.

120 metų jubiliejus

- 1905 m. dirbo Didysis Vilniaus Seimas.

100 metų jubiliejus

- 1925 m. Lietuvoje buvo priimtas pirmasis Akcinių bendrovių įstatymas,
- 1925 m. įsteigta Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės draugija,
- 1925 m. Vilniuje įkurtas Žydų mokslo institutas, tapęs jidiš kultūros ir mokslinių tyrimų centru.

Kaišiadorių krašto kalendorius 2025

SAUSIS

1-oji – Naujųjų metų diena;
1-oji – Lietuvos vėliavos diena;
1-ąją sukanka 125 metai, kai 1900 m. gimė pulkininkas leitenantas, Lietuvos kariuomenės Karo topografijos skyriaus Kartografijos dalies viršininkas Juozas Andrius;
1-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė partizaninio judėjimo dalyvis Lionginas Baliukevičius-Dzūkas;
4-oji – Pasaulinė Brailio rašto diena;
4-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė kalbininkas, baltistas, dialektologas, akademikas Zigmas Zinkevičius;
6-oji – Trys Karaliai;
6-ąją sukanka 125 metai, kai 1900 m. gimė literatūros tyrinėtojas, lituanistas, pedagogas Juozas Tarvydas;
13-oji – Laisvės gynėjų diena;
15-oji – Klaipėdos krašto diena;
21-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė Aukščiausiosios Tarybos deputatas, Lietuvos katalikų dvasininkas, disidentas, vienas iš Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto įkūrėjų Alfonsas Svarinskas;
22-oji – 1863–1864 m. sukilimo prieš okupacinę Rusijos imperijos valdžią pradžios diena;
25-oji – Vilniaus pagarsinimo diena, Lietuvos samariečių bendrijos diena.

1 d.	prieš 105 metus 1920 m. Lietuvos švietimo ministro įsakymu įsteigta **Žiežmarių vidurinė mokykla**.
2 d.	sukanka 80 metų, kai 1945 m. Darsūniškio km, Kaišiadorių r. gimė Kaišiadorių r. ilgametis kultūros namų darbuotojas **VYTAUTAS LAPINSKAS**. Apdovanotas Lietuvos kultūros ministerijos garbės raštu, Lietuvos kultūros žymūno ženklu, Kaišiadorių sav. kultūros premija už įgyvendintą istorinio paveldo išsaugojimą ir bendruomenės įtraukimą į kultūrinę veiklą, daugeliu padėkos ir garbės raštais. Jo iniciatyva atstatyti istoriniai Darsūniškio Šv. Agotos, Šv. Jurgio ir Šv. Kazimiero vartai. Knygelės „Darsūniškis – 625” bendraautorius. Minint Darsūniškio 625 metų jubiliejų pastatė paminklinį akmenį.
	sukanka 105 metai, kai 1920 m. gimė kunigas **MYKOLAS MARIJONAS PETKEVIČIUS**. Kunigų marijonų kongregacijos narys, rašytojas, puikus sielovadininkas, tremtinys; Vaškūnų k., Širvintų r.; studijavo Kauno kunigų seminarijoje; 1942 m. įšventintas kunigu; darbavosi įvairiose Kaišiadorių vyskupijos parapijose; 1948–1961 m. kalėjo Vorkutoje, kur lankė lietuvių ir kitataučių tikinčiųjų bendruomenes; nuo 1969 metų iki mirties darbavosi Birštono parapijoje. Kunigas Mariukas, taip jį vadino bičiuliai, buvo vienas žymiausių to meto Kaišiadorių vyskupijos sielovados darbininkų, puikus administratorius, artimas vyskupo Vincento Sladkevičiaus bičiulis ir patarėjas. Paliko religinio pobūdžio straipsnių ir poezijos rankraščių. Mirė

	1987-06-23 d.; palaidotas Bagaslaviškio bažnyčios šventoriuje. 2002 m. išleista jo kūrybinio palikimo rinktinė „Karalius man paliko kelią“.
3 d.	**3 dieną** sukanka 155 metai, kai 1850 m. Varšuvoje mirė iš Žiežmarių kilęs tapytojas **JUOZAPAS IGNOTAS LUKAŠEVIČIUS**. 1812 m. tapybos mokėsi Vilniaus universitete pas Joną Rustemą. Nuo 1813 m. gyveno Varšuvoje, 1817 m. studijavo Varšuvos universitete. Vilniaus dailės muziejuje yra J. Lukoševičiaus piešinys „Kryžius ir evangelistas Lukas”, ant kurio dailininko ranka užrašyta, jog jis nupieštas 1820 m. vasario 17 d. Darsūniškyje. 1819 m. už Varšuvos meno parodoje eksponuotus tris paveikslus gavo aukso medalį. Po parodos tapo Lenkijos didžiojo kunigaikščio Konstantino rūmų dailininku. Nutapė batalinių („Jungtinės kariuomenės stovykla prie Povonzkų”, 1825) ir rel. kompozicijų, portretų (Henriko Zabielos, gen. Mykolo Cichocki, Jono Šverino, aktorės Zofijos Kurpinskos), peizažų, sukūrė R. Mengso, S. Reisdalio ir kt. dailininkų paveikslų kopijų. Kūriniams būdingi akademistiniai bruožai, dokumentiškumas, detalizacija.
6 d.	sukanka 125 metai, kai 1900 m. Papilių km, Kupiškio r. gimė **DOMAS KALVELIS** – pedagogas, Kaišiadorių gimnazijos direktorius. Kaišiadorių gimnazijai D. Kalvelis vadovavo nuo 1935 m. iki mirties. Direktorius rūpinosi vaikų mokymu, sudarė galimybę mokytis patiems neturtingiesiems (atleisdavo nuo mokesčio už mokslą), buvo paprastas, kantrus, negailėjo jėgų mokyklai. D. Kalvelio iniciatyva buvo puoselėjamas pušynėlis prie geležinkelio stoties, įrengtas sporto aikštynas, organizuojamos sporto olimpiados, žiemą gimnazija turėjo savo čiuožyklą. D. Kalvelio vadovavimo metais gimnazija tapo Kaišiadorių krašto tautinės kultūros švyturiu. Mirė 1944-06-29 Kaišiadoryse, palaidotas miesto kapinėse.
7 d.	sukanka 50 metų, kai 1955 m. Smalininkuose (Jurbarko r.) gimė žurnalistas, rašytojas, poetas **JONAS ENDRIJAITIS**. 1976–1981 m. mokytojavo, buvo Kaišiadorių I vidurinės mokyklos direktorius. Publikavo savo kūrybą rajono ir respublikos spaudoje. Jonas Endrijaitis yra parašęs ir išleidęs 10 poezijos knygų vaikams ir suaugusiems, dvi prozos knygas, sukūręs per penkiasdešimt dainų. 2009 m. už poezijos knygą „Lietaus raitelis“ jis buvo apdovanotas Jono Aisčio literatūrine premija. Išleido publicistikos knygą „Krepšinis – mano gyvenimas“ (kartu su Rimantu Endrijaičiu). Už romaną „Nemunas kaltės nenuplauna" (2013) apdovanotas Stasio Bataičio premija už prozą (iš dr. N. Bataitytės literatūrinio fondo Los Andžele, JAV). 2019 apdovanotas Anzelmo Matučio premija. LŽS narys.
17 d.	sukanka 190 metų, kai 1835 m. Anykščiuose gimė poetas **ANTANAS BARANAUSKAS**. 1851–1853 m. gyveno ir mokėsi Rumšiškių raštininkų mokykloje. Rumšiškėse sukūrė pluoštą eilėraščių lenkų k., kuriuose gausu anų metų Rumšiškių realijų: „Atsisveikinimas su Rumšiškėmis”, „Nemuno potvynis Rumšiškėse” ir kt. 1967-06-17 Rumšiškėse, ant Kauno marių kranto atidengtas skulptoriaus A. Žuklio paminklas A. Baranauskui. 1935-01-17 Rumšiškių vidurinė mokykla pavadinta A. Baranausko vardu. Šis vardas suteiktas minint A. Baranausko 100-ąsias gimimo metines ir pastačius dviaukštę 6 skyrių pradinę mokyklą. Taip ji vadinosi iki 1940 m., vardas grąžintas 1993 metais Kaišiadorių rajono tarybos sprendimu, ruošiantis vidurinės mokyklos 40-mečiui.

20 d.	sukanka 40 metų, kai 1985 m. Vievyje mirė vienas iškiliausių Kaišiadorių vyskupijos dvasininkų, kunigas, visuomenės veikėjas, publicistas, istorikas **NIKODEMAS ŠVOGŽLYS–MILŽINAS.** Buvo Kaišiadorių katedros vikaru, Amatų mokyklos kapelionu, Gegužinės (1934–1939), Kruonio, Paparčių parapijų klebonu. Nacių okupacijos metais kunigas Milžinas gynė ir globojo pasmerktus mirčiai žydus; po mirties apdovanotas žūstančių gelbėjimo kryžiumi. 2001 m. išleista biografinė knyga „Kunigo Nikodemo Švogžlio-Milžino gyvenimas ir kūryba". Paliko didžiulį rankraštinį palikimą – „Kaišiadorių vyskupijos istorijos" dvitomį, monografijas apie vysk. J. Kuktą, vysk. J. Matulaitį, F. Labuką, kun. dr. J. Stakauską, parašė keliolikos parapijų istorijas, šimto mirusių kunigų biografijas. Gimė Nikodemas Švogžlys–Milžinas 1899-03-29 Trebučių kaime (Švenčionių r.). Palaidotas Kernavės bažnyčios šventoriuje. Kunigaudamas Kaišiadoryse N. Švogžlys įkūrė senienų muziejų, amatų mokykloje suorganizavo orkestrą.
VASARIS	
7-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė kunigas, disidentas, Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narys, pogrindinio leidinio „Lietuvos katalikų bažnyčios kronika" bendradarbis Leonas Kalinauskas; 9-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė ryšininkė Izabelė Vilimaitė-Stirna; 11-oji – Pasaulinė ligonių diena, Bausmių vykdymo sistemos pareigūnų diena; 16-oji – Lietuvos valstybės atkūrimo diena; 17-oji – Nacionalinė emancipacijos diena; 25-oji – Vilniaus pagarsinimo diena; 26-ąją sukanka 140 metų, kai 1885 m. gimė Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, antrasis Lietuvos Respublikos Prezidentas Aleksandras Stulginskis. 27-oji – Pasaulinė nevyriausybinių organizacijų diena.	
1 d.	sukanka 15 metų, kai 2010 metais mirė žurnalistė, poetė **STASĖ ŠEŠTAKAUSKAITĖ**. Gimė 1942-01-01 Vytautiškės km. Lazdijų r. 1960 m. baigė Simno vidurinę mokyklą, dirbo pedagoge. Ilgą laiką buvo Lazdijų, Kaišiadorių, Jurbarko rajono laikraščių žurnaliste. Parengė daug reportažų ir apybraižų laikraščiui „Darbas", bendradarbiavo periodiniame žurnale „Šiaurietiški atsivėrimai".
2 d.	sukanka 95 metai, kai 1930 m. Padalių km. Žaslių sen. gimė teisės istorikas, vienas iš Lietuvos tautininkų sąjungos atkūrėjų **VYTAUTAS RAUDELIŪNAS**. Mirė 2002-05-04 Vilniuje, palaidotas Paparčių kapinėse. Svarbiausi veikalai: „Pirmieji Lietuvos Statuto leidimai (1588–1600)" (1967), „Antrojo Lietuvos Statuto Čiudovo nuorašai" (1973), „Ukrainos „Teisės" kodekso originalas 1743 m." (1974), kartu su M. J. Lukšiene parengė L. A. Jucevičiaus raštus „Mokyti žemaičiai" (1975). Spaudai parengė istorinių šaltinių rinkinius: „Biržų dvaro teismo knygos": 1620–1745" (su R. Firkovičiumi, 1982), „Žagarės dvaro teismo knygos: 1670–1751" (su A. A. Baliuliu ir R. Firkovičiumi, 2002), publikaciją „Lietuvos vyriausiojo tribunolo sprendimai. 1583–1655" (su A. A. Baliuliu, 1988), knygas „Tarptautinio Vilniaus visuomeninio tribunolo nuosprendis" (2000) (su V. Zabiela), „Baltų religijos ir mitologijos šaltiniai, XVI amžius" (tomas 2, su kitais, 2001) ir kt.

	sukanka 60 metų, kai 1965 m. Vilniuje gimė tapytojas, dailininkas vitražistas **SIMONAS GUTAUSKAS**. Lietuvos dailininkų sąjungos, JAV vitražo asociacijos (SGAA), Rotary klubo „Kauno Tauras" narys. Dirbo Kaišiadorių kultūros centro Rumšiškių dailės būrelio vadovu. Sukūręs daugiau nei 500 kvad. m. klasikinių, plono stiklo vitražu bažnyčiose, visuomeninių pastatų interjeruose, individualių namų erdvėse. Suprojektuota ir įgyvendinta virš 30 didelio formato daugiasluoksnio stiklo kompozicijų, šviestuvų, skulptūrų. Per savo karjerą jis surengė 35 personalines tapybos parodas Lietuvoje ir užsienyje. Daug darbų yra privačiose Lietuvos, JAV, Japonijos, Vokietijos, Belgijos, Rusijos, Švedijos, Slovėnijos kolekcijose. Lietuvos Kultūros ministerijos jam suteiktas Meno Kūrėjo statusas.
6 d.	sukanka 85 metai, kai 1940 m. Kaišiadoryse gimė kalbininkas, vertėjas, filosofijos mokslų dr. **LIONGINAS PAŽŪSIS**. 1962 m. baigęs Vilniaus universitetą (anglų kalbą ir literatūrą) jame dėstė (doc., 1974), 1971–1977 m. ir 1980–1985 m. Anglų filologijos katedros vedėjas, 1997–2014 m. – Vertimo studijų katedros docentas. Verčia iš anglų kalbos į lietuvių kalbą (grožinę ir mokslinę literatūrą, Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktus) ir iš lietuvių kalbos į anglų kalbą (poeziją ir mokslinę literatūrą). Parašė daugiau kaip 20 straipsnių apie anglų kalbos įtaką Šiaurės Amerikos lietuvių kalbai. Kartu su G. Rosiniene ir U. Žemaitiene išleido *„Anglų kalbos gramatiką",* su O. Armalyte sudarė ir išleido „*Anglų-lietuvių teisės žodyną",* kartu su kitais parengė *„Mokomojo anglų kalbos žodyno"* , „Teatro terminų žodyno" ir *„Europos žodyno"* lietuviškąją dalį. Prisidėjo prie lietuvių kalbos gramatikos anglų kalba parengimo. Buvo Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto daugiatomio leidinio *„Pasaulio vietovardžiai"* redakcinės tarybos narys. Apdovanotas: Šv. Jeronimo premija (2011), F. Bortkevičienės kalbos premija (2016) ir Metų vertėjo krėslo apdovanojimu (2023).
	sukanka 60 metų, kai 1965 m. Kalvių km, Jurbarko r. gimė **ASTA VEVERSKYTĖ**. 1972–1983 m. mokėsi Rumšiškių vid. mokykloje. 1994–2008 m. – Kaišiadorių muzikos mokyklos Rumšiškių filialo muzikos mokytoja ekspertė. Dirbo Rumšiškių l/d direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Dirbdama Seinų krašte (Lenkija, 1990–1993), su vietiniais lietuviais sukūrė ansamblį, su kuriuo dainavo jų krašto dainas. Šis ansamblis paruošė velykinių giesmių programą (1992). Ansamblis vėliau tapo bažnytiniu choru ir giedodavo per lietuviškas mišias. Bendradarbiaudama Punske su Aldona Vaicekauskiene, išleido knygas: „Punsko, Seinų krašto vestuvinės dainos" (1994), „Punsko ir Seinų krašto dainos ir rateliai vaikams" (1996), „Raktelį nuskinsiu" (2002), kompaktines plokšteles: „Astos Veverskytės dainos" (2000), „Užmiršta Rumšiškių melodija" (2004). Surinko, iššifravo ir parengė spaudai melodijas J. Aisčio eilėraščius, virtusius liaudies dainomis. Parengė Punsko krašto liaudies dainas (2008).
13 d.	sukanka 155 metai, kai 1870 m. Žasliuose gimė žymus pianistas, pedagogas, kompozitorius **LEOPOLDAS GODOVSKIS**. Mirė 1938-11-21 Niujorke. Mokėsi Vilniuje, Berlyne, 3 metus mokėsi pas kompozitorių Sen Sansą. Gastroliavo Europoje ir Šiaurės Amerikoje, vėliau per savo karjerą jis koncertavo beveik visuose pasaulio kraštuose. Vienos muzikos akademijos karališkasis profesorius, dėstė Čikagos, Niujorko, Filadelfijos konservatorijose. L. Godovskis per savo gyvenimą sukūrė apie 400 kūrinių.

	Dauguma jų yra parašyti fortepijonui, taip pat sukūrė dainų ir pjesių smuikui ir violončelei. L. Godovskis labiausiai garsėjo savo unikalia grojimo technika, pasižymėjusia atskirų pirštų nepriklausomybe bei ypač kairiosios rankos išvystymu. Žymiausio pasaulyje žasliečio atminimui 2014 m. Žaslių kultūros centro sieną papuošė L. Godovskio bareljefas, o 2021 m. garsiojo pianisto garbei buvo pavadinta gatvė Žasliuose.
21 d.	sukanka 95 metai, kai 1930 m. Skituriuose, Alytaus r. gimė prozininkė, dramaturgė **EMILIJA LIEGUTĖ–BALIONIENĖ**. Mirė 2022-08-26. Baigė Vilniaus universitetą, mokytojavo, dirbo „Moksleivyje", Vilniaus lėlių teatre. 1953–1964 metais mokytojavo Kaišiadorių 1-oje vidurinėje mokykloje. Rašytoja kūrė vaikams ir suaugusiems. Emilija Liegutė–Balionienė parašė daugiau nei 30 knygų, iš kurių plačiai žinomos: „Dešimtokai", „Užmigęs miestas", „Krenta klevo lapai". 2001 m. pelnė Vilniaus klubo ir Vilniaus televizijos literatūrinę premiją už esė knygą „Pranciškus Skorina", 2008 m. jai buvo įteiktas Vytauto Tamulaičio diplomas už pirmąją vietą vaikų literatūros konkurse.
22 d.	sukanka 75 metai, kai 1950 m. Gedvidų km, Raseinių r. gimė chorvedys, Kauno J. Gruodžio konservatorijos dėstytojas, Kaišiadorių katedros vargonininkas **ANTANAS BAGDONAS**. Vilnijos krašto eksperimentinės dainų šventės Trakuose vyr. dirigentas (1979). Kauno mst. dainų šventės vyr. dirigentas (1981). Pivašiūnų (Alytaus r.) atlaidų (1995–1998), Kaišiadorių vyskupijos jungtinio choro vyriaus. dirigentas. Konkurse „Dainuoja darbo Lietuva" su Kaišiadorių „Girelės" choru laimėjo I v. resp. (1982), III v. (1987). Su „Girelės" paukštyno vyrų ansambliu „Sidabrinių balsų" konkurse užėmė III v. (1981). Dirigavo visose Kaišiadoryse vykusiose dainų šventėse (1974–1998).
23 d.	sukanka 115 metų, kai 1910 m. Kalvarijoje gimė lietuvių matematikas **GERARDAS ŽILINSKAS**. Mirė 1968-09-30 Vilniuje. Filos. dr. (1939). 1936 baigė Vytauto Didžiojo universitetą. 1937–1939 m. tobulinosi Mančesterio universitete. 1939–1941 m. Kaišiadorių gimnazijos mokytojas. 1940–1968 m. dėstė Vilniaus universitete, 1944–1960 m. Bendrosios matematikos, 1960–62 m. Skaičiavimo matematikos katedros vedėjas; docentas (1947). Mokslinės veiklos sritis – algebra. Nagrinėjo daugelio kintamųjų kvadratinių ir tiesinių formų savybes. 1954 m. ėmėsi sudaryti svarbiausiųjų matematikos terminų kartoteką, kuria remiantis buvo parengtas ir 1994 m. išleistas „Matematikos terminų žodynas". Parašė vadovėlį „Aukštoji algebra" (1960).
24 d.	sukanka 120 metų, kai Rumšiškėse (Kaišiadorių r.) 1905 m. gimė savamokslė, siuvėja, rašytoja prozininkė **ELEONORA PABIRŽYTĖ.** Rašyti pradėjo sulaukusi solidaus amžiaus. 1949 m. jaunųjų rašytojų almanache „Jaunieji" buvo išspausdintas pirmasis E. Pabiržytės apsakymas „Pabaigtuvės". 1956 m. išleistas apsakymų rinkinys „Sidabrinės šalnos". Lietuvos bibliotekose tais metais „Sidabrinės šalnos" buvo skaitomiausia lietuvių autorių apsakymų knyga. Rašė apybraižas, apsakymus, savo kūrybą spausdino „Pergalėje", „Tarybinėje moteryje", „Kauno tiesoje". Už apybraižą „Laimėta kova" 1957 m. pelnė šio žurnalo premiją, 1958 m. – pirmąją literatūrinę premiją už apsakymą „Mažoji nusidėjėlė". Eleonora rašė apysaką apie Rumšiškes, parašė apie šimtą apysakos puslapių, bet kūrinio iki galo nebaigė. Mirė 1970-11-21

	d. Kaune. Apie E. Pabiržytės gyvenimą ir kūrybą rašė kraštietis Stanislovas Abromavičius.
Sukanka 60 metų, kai (1965 m.) Kaišiadorių 1-ojoje vidurinėje mokykloje atidaryta rajoninė vaikų biblioteka.	
KOVAS	
1-oji – Tarptautinė žmonių su negalia vežimėlio diena; 4-oji – Lietuvos globėjo šv. Kazimiero diena; 4-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė dailininkas vitražistas Kazys Morkūnas; 8-oji – Tarptautinė moterų solidarumo diena; 9-oji – Lietuvos vardo diena; 9-ąją sukanka 175 metai, kai 1850 m. gimė verslininkas, filantropas Juozapas Montvila. 11-oji – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena; 12-oji – Europos kovos su smurtu prieš gydytojus ir asmens sveikatos priežiūros specialistus diena; 12-ąją sukanka 120 metų, kai gimė kunigas, pamokslininkas, Štuthofo kalinys Alfonsas Lipniūnas; 15-oji – Lietuvos žydų gelbėtojų diena, Pasaulinė vartotojų teisių diena; 20-oji – Žemės diena; 22-ąją sukanka 150 metų, kai 1875 m. gimė Mažosios Lietuvos spaudos darbuotoja, bibliografė Morta Zauniūtė; 27-oji – Tarptautinė teatro diena; 29-oji – Lietuvos įstojimo į NATO diena; 30-oji – Prokuratūros diena.	
4 d.	sukanka 100 metų, kai 1925 m. Žiežmariuose gimė dailininkas vitražistas **KAZYS MORKŪNAS**. 1952 m. baigė Lietuvos dailės institutą 1953–2009 m. dėstė jame (nuo 1990 Vilniaus dailės akademija), Piešimo katedros vedėjas (1977–1985 m., 1993–1997 m.); profesorius (1976). Nuo 1953 m. dalyvavo parodose Lietuvoje ir užsienyje. Sukūrė erdvinių vitražų, iš kurių svarbesni: „Pavasaris" (Kauno vitražo galerijoje), „Jaunystė" (Panevėžio santuokų rūmuose), Kauno IX forte, Seimo rūmuose, Saulės mūšiui skirti vitražai Šiauliuose, 25 vitražų ciklas Vilkaviškio katedroje (1998) ir kt. Dalyvavo pasaulinėse parodose „Expo" Monrealyje (Kanada, 1967) ir Osakoje (Japonija, 1970). K. Morkūno vitražai sukurti gimtajam Kaišiadorių rajonui: 1976 m. – dekoratyvinis vitražas (330 x 270) Kaišiadorių rajono civilinės metrikacijos skyriui, 1978 m. – dekoratyvinis vitražas miesto salei, vitražai Partizanų koplytėlei Kaišiadorių kapinėse ir kt. Mirė 2014-01-22 Vilniuje. Apdovanojimai: Gedimino ordino Karininko kryžius (2000), Lietuvos dailininkų sąjungos auksinis ženkliukas (2011), Lietuvos Respublikos Vyriausybės kultūros ir meno premija (2013).
10 d.	sukanka 35 metai, kai 1990 m. Žasliuose mirė vargonininkas, kraštotyrininkas, memuaristas **FERDINANDAS JONAUSKAS**. Gimė 1903-07-02 Žemaičių Kalvarijoje. F. Jonauskas vargoninkavo įvairiose Lietuvos vietose su pertraukomis 70 metų. 1960 m. atvyko vargoninkauti į Žaslius, vadovavo bažnyčios chorui. Vienintelis Lietuvoje vargonininkas rašęs memuarus apie savo darbą, kuriuos Stanislovas Abromavičius yra paskelbęs savo knygoje „Vargonininkai" (2001). Atgimimo laikais dalyvavo Sąjūdžio

	veikloje. Buvo sukaupęs didelę prieškarinės spaudos kolekciją. Palaidotas Žaslių kapinėse.
11 d.	sukanka 140 metų, kai 1885 m. Daubariškių km (Ignalinos r.) gimė dirvožemininkas, agrochemikas, Mokslų akademijos narys, korespondentas, respublikinės premijos laureatas **VIKTORAS RUOKIS**. Viktoras Ruokis – pirmųjų chemijos, agrochemijos ir dirvotyros vadovėlių lietuvių kalba autorius, dirvotyros ir agrochemijos Lietuvoje pradininkas, Mokslų akademijos narys korespondentas, 1957–1971 m. gyveno Kaišiadoryse. Mirė 1971-12-26 Kaišiadoryse, palaidotas Kaune Petrašiūnų kapinėse. Svarbiausi darbai: „Chemijos vadovėlis“ (1920), „Analizinė chemija“ (1922), „Organinė chemija“ (1923), „Dirvožemio mokslas“ (1930 ir 1959), „Per Europą ir Afrikos kraštą“ (1933), „Bendroji ir istorinė geologija“ (1935), „Trąšų ir tręšimo mokslas“ (1935), „Pietų Lietuvos dirvožemiai“ (1939), „Kristalografija. Mineralogija. Petrografija“ (1950), „Lietuvos dirvožemių žemėlapis“ vienas iš autorių (1951), „Dirvožemiai“ (1956), „Kristalografija ir optinė uolienų mineralogija“ (1966). Apie prof. V. Ruokį išleista akad. Algirdo Juozo Motuzo ir prof. V. Danilevičiaus monografija „Profesorius Viktoras Ruokis“ (1982). 1974 m. Lietuvos vadovybės nutarimu prof. V. Ruokio vardu buvo pavadinta viena Kėdainių rajono Dotnuvos–Akademijos gyvenvietės gatvė, 1990 m. – gatvė Kaišiadoryse. Apdovanotas Gedimino 4 laipsnio ordinu (1928).
18 d.	sukanka 30 metų, kai 1995 m. mirė vienas geriausių „Nemuno” sporto draugijos sportininkų-dviratininkų, sporto meistras, Lietuvos nusipelnęs treneris **BRONIUS KRULIKAUSKAS**. Gimė 1934-04-23 Paparčiuose (Kaišiadorių r.). B. Krulikauskas vienas iš šios sporto rungties pradininkų Kaišiadoryse, vienas žymiausių visų laikų Lietuvos dviratininkų.
	sukanka 105 metai, kai 1920 m vykdamas iš Vilniaus į Kauną Kaišiadoryse lankėsi Šventojo Tėvo pasiuntinys arkivyskupas Achilles Ratti, vėliau išrinktas popiežiumi [Pijus XI], apžiūrėjo laikinąją ir naujai statomą bažnyčias; šis popiežius 1926 metais, savo *buleLituanorum gente* įsteigė Kaišiadorių vyskupiją ir kanauninką Juozapą Kuktą paskyrė jos vyskupu.
19 d.	sukanka 130 metų, kai 1895 m. Paukščiuose, Žaslių vals. gimė visuomenės ir karo veikėjas **ALEKSANDRAS MANTAUTAS** (iki 1939 m. Marcinkevičius). 1917 m. dirbo lietuvių karių vykdomojo komiteto pirmininku. Nuo 1918 m. dirbo Lietuvos atstovybėje Užkaukazės respublikose. 1920 m. grįžo į Lietuvą. 1921 m. dirbo Užsienio reikalų ministerijoje, 1922–1936 m. – Lietuvos šaulių sąjungoje. Vyriausiojo Mažosios Lietuvos gelbėjimo komiteto vienas steigėjų (1922). 1923 m. Klaipėdos krašto sukilimo vienas iniciatorių ir dalyvių. Parengė sukilimo manifesto projektą. 1927–1930 m. Šaulių sąjungos leidinių „Vilniaus skiltis”, 1929–1930 m. „Trimitas”, 1933–1935 m. „Verslas” redaktorius. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, vėliau į JAV. Aktyvus Lietuvos šaulių sąjungos atkūrimo JAV veikėjas. Parengė ir išleido V. Putvinskio-Pūtvio raštus (kartu su žmona S. Mantautiene parašė jo biografiją). Mirė 1986 m.
22 d.	sukanka 135 metai, kai 1890 m. Nendriškių km. Marijampolės apsk. gimė kunigas, slaptos lietuvių literatūrinės draugijos narys **JUOZAS JURAITIS**. Nuo 1909 m. mokėsi Seinų kunigų seminarijoje. Besimokydamas joje buvo įstojęs į slaptą lietuvių draugiją, kurios tikslas – tautinės savimonės ir

	lietuvybės ugdymas tarp klierikų lietuvių. Tapęs kunigu, ėjo vikaro ir kapeliono pareigas Alytaus, Kalvarijos, Vilkaviškio parapijose. Dėstė tikybą, lietuvių kalbą ir literatūrą. Savo noru perėjo į Kaišiadorių vyskupiją, 1926–1930 m. buvo Labanoro, 1930–1945 m. Širvintų klebonas, nuo 1941 m. ir Širvintų dekanas. 1945–1961 m. Nemunaičio klebonas ir Merkinės dekanas. 1961 m. paskirtas rezidentu į Žiežmarius. Mirė 1962-06-08 Žiežmariuose, palaidotas Žiežmarių kapinėse. Parašė atsiminimus apie poetę S. Nėrį.
27 d.	sukanka 160 metų, kai 1865 m. Alkupyje (Padievyčio vlsč.) gimė kunigas, lietuvybės puoselėtojas, knygnešys **KAZIMIERAS KAZLAUSKAS**. Mirė 1950-02-15 Tveruose. 1886–90 m. mokėsi Vilniaus, 1891–1992 m. – Kauno kunigų seminarijoje. 1893–95 m. Vidžių vikaras. 1895 m. už lietuvišką veiklą metams uždarytas į Kretingos vienuolyną. Vienuolyne Juozo Tumo pavedimu jis kartu su kunigu Felicijonu Leliu (1870–1949) organizavo laikraščio „Tėvynės sargas“ leidybą bei platinimą per Kretingos vienuolyną, ten įrengė slėptuves. Nuo 1896 m. Rumšiškių, nuo 1897 m. Rozalimo vikaras, nuo 1901 m. Karklėnų filialistas, 1907–1915 m. Svėdasų klebonas. Parapijose rūpinosi draudžiamosios lietuviškos spaudos platinimu, slaptųjų mokyklų steigimu. Vėliau kunigavo Krekenavoje, Gruzdžiuose, Deltuvoje, Lapėse, Kelmėje. Nuo 1944 m. altaristas Lygumuose. K. Kazlauskas bendradarbiavo laikraščiuose „Tėvynės sargas“ ir „Viltis“, buvo vienas iš pirmųjų 1907 m. pradėtos leisti „Vilties“ finansinių rėmėjų. Jis išvertė ir išleido D. Bončkovskio knygą „Šventa istorija Naujojo įstatymo“ (1905 m.).
BALANDIS	
2-oji – Pasaulinė autizmo supratimo diena; 6-oji – Saugaus eismo diena; 6-ąją sukanka 350 metų, kai 1675 m. gimė Mažosios Lietuvos filosofas, filologas, tautosakininkas, giesmių eiliuotojas, vertėjas, evangelikų liuteronų kunigas Pilypas Ruigys. 7-oji – Pasaulinė sveikatos diena; 8-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė lietuvių bibliografas, knygotyrininkas Vladas Žukas; 15-oji – Pasaulinė meno diena; 17-oji – Lietuvos energetikų diena; 17-ąją sukanka 150 metų, kai gimė 1875 m. gimė gydytojas oftalmologas, pedagogas Petras Avižonis. 20-oji šv. Velykos; 21-oji šv. Velykų antroji diena; 23-29 dienomis – Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė; 26-oji – Pasaulinė intelektinės nuosavybės diena; 26-oji – Tarptautinė veterinarijos diena; (balandžio paskutinis šeštadienis); 27-oji – Medicinos darbuotojų diena; 27-oji (balandžio paskutinis sekmadienis) – Pasaulinė gyvybės diena, Geologų diena; 28-oji – Pasaulinė darbuotojų saugos ir sveikatos diena; 28-oji – Tarptautinė veterinarijos diena;	
4 d.	prieš 50 metų 1975 m. Žaslių geležinkelio stotyje įvyko didžiausia geležinkelio katastrofa Lietuvos istorijoje. Manoma, kad katastrofoje žuvo 20, buvo sužeista apie 200 žmonių. Beveik pusiaukelėje tarp Vilniaus ir Kauno, netoli Kaišiadorių įsikūrusio miestelio, geležinkelio stotyje, sausakimšas

	keleivinis traukinys trenkėsi į prekinio traukinio cisterną ir nulėkė nuo bėgių. 1991-08-31 katastrofos vietoje pastatytas koplytstulpis (aut. V. Kapačiūnas). Koplytstulpio pastatymo iniciatoriai – žasliečiai V. ir A. Garniai, kurių sūnus Arvydas žuvo šioje katastrofoje gelbėdamas iš degančių vagonų keleivius.
13 d.	sukanka 70 metų, kai 1955 m. Kaišiadoryse gimė plaukikas, daugkartinis Lietuvos čempionas ir rekordininkas, treneris **JONAS MURNIKOVAS**. J. Murnikovas įvairaus amžiaus grupėse ir įvairiose distancijose „Nemuno" sporto draugijos rekordus gerino penkiasdešimt keturis kartus. Jis buvo ne vien plaukimo, bet ir apskritai vienas garsiausių Lietuvos sportininkų kaišiadoriečių.
15 d.	sukanka 110 metų, kai 1915 m. Žasliuose įvyko pirmasis lietuviškas vakaras. Vaidino saviveiklininkai, deklamavo eiles, dainavo choras, grojo kareivių orkestras.
18 d.	sukanka 80 metų, kai 1945 m. Ylakiuose (Skuodo r.) gimė rašytojas, veterinarijos gydytojas, Lietuvos ir Trakų rajono politinis bei visuomenės veikėjas **EDMUNDAS ZENONAS MALŪKAS.** Gyvena Keliakiemyje prie Vievio. E. Malūkas vienas populiariausių Lietuvos rašytojų, žinomas ir užsienio šalyse. Išleido nuotykių romanus: „Kraujo skonis" (1992), „Juodieji želmenys" (1993), „Moters kerštas" (1994), „Šiukšlyno žmonės" (1995), „Migla" (1997), „Vilko duona" (1998), „Duženos" (2002), ir kt. Jo knygos išleistos daugiau nei 560 tūkst. egzempliorių tiražu. Knygos pakartotinai spausdintos (nauji tiražai) 156 kartų. Rašo scenarijus kino filmams, televizijos serialams. Detektyvų rašytojų sąjungos vicepirmininkas. 1974–1978 m. dirbo Lietuvos Veterinarijos mokslinio tyrimo institute Kaišiadoryse. Čia buvo įkūręs diskusijų klubą.
21 d.	sukanka 85 metai, kai 1940 m. Kaišiadoryse gimė prof. habil. dr. (technologijos m.), KTU Teorinės elektrotechnikos katedros vedėjas **JUOZAPAS ARVYDAS VIRBALIS.** Svarbiausi moksliniai darbai iš elektromagnetinio skysčio srauto matavimo teorijos, elektromagnetinio lauko technologijos taikymo, elektromagnetinio lauko keliamo pavojaus tyrimo, žmogaus fiziologinių parametrų kontrolės. Paskelbė daugiau kaip 210 mokslinių straipsnių, 42 išradimai (dalis su kitais). Parašė vadovėlius: „Teorinė elektrotechnika II" (su kitais, 1996), „Teorinė elektrotechnika. Elektros grandinių teorijos pagrindai" (su P. Pukiu ir J. Stoniu, 2004, 2008), 8 mokomąsias knygas, bendraautorius „Elektrotechnikos terminų žodyno" (1999), ir „Aiškinamojo elektrotechnikos terminų žodyno (2010).
23 d.	sukanka 110 metų., kai 1915 m. Klėriškių km, Nemaitonių sen. gimė Nepriklausomųjų rašytojų sąjungos narys, politinis kalinys **STASYS ZAIKAUSKAS**. Rašytojas buvo aktyvus kovotojas prieš sovietų okupaciją. Savo prisiminimuose jis pasakoja labiausiai įsimintinas gyvenimo akimirkas, dalyvavimą už Lietuvos išlaisvinimą, gyvenimą katorgoje. Išleido knygas „Matyta, girdėta į posmus sudėta" (1996), apsakymų ir novelių rinkinį „Trikampis" (1998), apysaką „Siautinys" (1998), „Purga" (1998), raštų rinkinį „Abipus tvoros" (1999), „Saulė jau leidžiasi" (2000) ir kt. Mirė 2012-04-12, palaidotas Kairėnų kapinėse.

24 d.	sukanka 30 metų, kai 1995 m. Vilniuje mirė literatūros tyrinėtojas, vertėjas **BENEDIKTAS KAZLAUSKAS.** Gimė 1909-02-06 Talpūnuose (Kaišiadorių r.). 1937 m. baigė Vytauto Didžiojo universitetą. 1938–1947 m. dirbo Šiaulių ir Pasvalio gimnazijose lotynų kalbos mokytoju. 1947 m. dirbo Vilniaus universitete. 1967 m. apgynė filologijos mokslų kandidato disertaciją. 1970 m. jam suteiktas mokslinis docento vardas. 1979–1984 m. dirbo Klasikinės katedros vedėju. 1979 m. jam suteiktas nusipelniusio dėstytojo vardas. B. Kazlauskas parašė lotynų kalbos vadovėlių ir mokymo priemonių teisininkams, medikams, istorikams. Jis išvertė nemažai Antikos, Viduramžių, Renesanso autorių: Euripido „Medėją“, Platono „Valstybės fragmentus,“ Dantės „Monarchiją“ ir kitų kūrinių. Jis pirmasis išvertė ir publikavo A. Šrėterio „Giesmę apie Lietuvos upę Nemuną“, M. Husoviano „Giesmę apie stumbrą“, L. Bojerio „Karolomachiją“, paskelbė straipsnių apie J. Radvano poemą Radviliada, J. Benečio panegiriką Viešpaties dešinės galybė. Knygos „Kultūrų kryžkelėje“ (1970) vienas autorių.

Prieš 40 metų 1985 m. mirė liaudies dainų atlikėja **ONA GRIGALIŪNIENĖ–LAUČIŪNAITĖ**. Gimė tarp 1897-1904 m. Slabados k., Kaišiadorių sen. Ji buvo talentinga liaudies dainų atlikėja, koncertavo per Lietuvos radiją. 1941 m. O Grigaliūnienę pakvietė besikuriantis liaudies dainų ir šokių ansamblis („Lietuvos“ ansamblis), dainavo Koncervatorijoje, rengė dainų vakarus, pozuodavo būsimiems dailininkams Dailės institute. Jos repertuare buvo apie 150 dainų, vertingiausiomis laikomos rugiapjūtės dainos. Apie dainininkės gyvenimą ir kūrybą išspausdintas L. Burkšaitienės pasakojimas „Nepaprasta biografija“.

GEGUŽĖ

1-oji – Tarptautinė darbo diena;
1-oji – Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą diena;
3-ioji – 1791 m. pirmosios rašytinės Konstitucijos Europoje diena;
4-oji – Motinos diena;
4-oji – Ugniagesių globėjo šv. Florijono diena;
5-oji – Europos žmonių su negalia savarankiško gyvenimo diena;
7-oji – Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena;
8-oji – Antrojo pasaulinio karo aukų atminimo diena;
9-oji – Europos diena;
11-oji – Pagarbos mokesčių mokėtojams diena;
14-oji – Pilietinio pasipriešinimo diena, Jaunimo darbuotojų diena;
15-oji – Steigiamojo Seimo susirinkimo diena, Respublikos diena, Tarptautinė šeimos diena;
16-oji (gegužės trečiasis penktadienis) – Vaiko diena;
16-ąją sukanka 80 metų, 1945 m. įvyko Kalniškės mūšis, laikomas vienu didžiausiu Lietuvos partizanų mūšiu su sovietų kariuomene.
17-oji – Pasaulinė informacinės visuomenės diena;
18-oji (gegužės trečiasis sekmadienis) – Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena;
21-oji – Lietuvos tautinių bendrijų diena;
25-oji – Tarptautinė dingusių vaikų diena;
31-ąją sukanka 180 metų, kai 1845 m. gimė lietuvių rašytoja Julija Beniuševičiūtė-Žymantienė (Žemaitė).

1 d.	sukanka 100 metų, kai 1925 m. Kaišiadoryse gimė kunigas, monsinjoras, teologijos daktaras, VDU katalikų teologijos fakulteto docentas **VYTAUTAS SIDARAS.** 1939 m. baigė Kaišiadorių pradinę mokyklą, 1943 m. – Kaišiadorių gimnaziją. 1943–1949 m. studijavo KTKS Klebonavo įvairiose parapijose. Nuo 1983 m. KTKS dėstytojas. 1994 m. suteiktas licenciato laipsnis, darbo tema – „Dogminės konstitucijos Dei Verbum biblinis teologinis svarstymas". Keleto teologijos straipsnių spaudoje autorius. Mirė 2014-09-23.
	prieš 50 metų 1975 m. savo kūrybinę veiklą pradėjo tautodailininkas, muzikos ir tekstų autorius, Kaišiadorių kultūros centro kolektyvų vadovas **JUOZAS STASYS KRINICKAS**. Gimė 1948-01-21 Pelakiškių k. Varėnos r. Vadovauja liaudiškos muzikos kapelijai, vyrų ir moterų vokaliniams ansambliams. 2003 m. kapelija šventė savo kūrybinės veiklos 15 metų sukaktį, suteiktas „ŽIEŽMAROS" vardas. 2011 metais tapo Kaišiadorių rajono savivaldybės kultūros premijos laureatu. Parašė apie 50 dainų ir instrumentinių kūrinių. Naujausios dainos: „Neatmerkim akių" (žodžiai V. Mykolaičio-Putino), „Tėvo supynės", „Vandens lelija". Sudarė dainų rinkinius „Stebuklų naktis" (žodžiai M. Kavaliauskienės), „Sodžiaus vakarai", eilėraščių rinkinį „Akimirkos paukščiai".
6 d.	sukanka 95 metai, kai 1930 m. Šakiuose gimė liaudies menininkė **STASĖ KARČIAUSKIENĖ**. 1976 m. atsikėlė gyventi į Rumšiškes kur gyvena iki šiol. Ilgus metus dirbo Rumšiškių vidurinėje mokykloje fizinės kultūros ir lavinimo bei piešimo mokytoja. Piešti mėgo nuo vaikystės, bet intensyviau pradėjo tapyti Rumšiškėse. Nutapiusi per 600 paveikslų. Daugiausia tapo peizažus. Geriausias S. Karčiauskienės darbas „Šakių turgus" (1987) pelnęs čikagiečio Juozo Vaineikio premiją. Iš senų, išblukusių nuotraukų S. Karčiauskienė nutapė senųjų Rumšiškių vaizdus. Nutapyti beveik visi Rumšiškių kampeliai: bažnyčia, prieplauka, daugelis Liaudies buities muziejaus sodybų, pamario krantai nuo Rumšiškių iki Dovainonių, Kruonio bažnyčia, Strėvininkų pensionatas. Daugelį S. Karčiauskienės paveikslų įsigiję Lietuvos muziejai. Nuo 1984 m. S. Karčiauskienė – Lietuvos tautodailininkų sąjungos narė. Dvi personalinės parodos buvo Kaune, keletas Rumšiškėse bei Kaišiadoryse. Jos darbai buvo eksponuojami Vilniuje, Palangoje, Joniškyje, Akmenėje ir kitur. Išleido knygas „Šiupinys" (2003) ir „Pabiros" (2018).
10 d.	sukanka 75 m., kai 1950 m. Domeikiemio km, Kruonio sen. gimė poetė, rašytoja, literatūros kritikė **ELENA DEKAMINAVIČIENĖ**. 1965 m. baigė Vilūnų aštuonmetę mokyklą, vėliau mokėsi ir dirbo Kaune. Nuo 1974 m. gyvena Kazlų Rūdoje. Kūrėja yra Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos narė, Tėvynės pažinimo draugijos, kultūros ir meno draugijos „Židinys" narė. Publicistinius straipsnius ir eilėraščius spausdino „Kazlų Rūdos kronikoje", „Suvalkietyje", „Gimtinėje", „Kaišiadorių aide", „Lietuvos aide", „Ūkininke", žurnale „Tarp knygų". Poetė išleido knygų vaikams: „Miegok, mažyti" (1995), „Gaidžio ašaros" (1997), „Ką slepia tyla"(2000). Suaugusiems poezijos skirti poezijos kūriniai: „Ir liksi atminty" (1998), „Ką slepia tyla" (2000), „Aš su tavim žmogau"(2002), „Ne vien tik pėdos"(2005), „Kai tu šalia"(2010). Poetė – „Auksinės plunksnos" laureatė (2003).

20 d.	sukanka 155 metai, kai Taujankuose, Taujėnų vlsč. gimė lietuvių kunigas, visuomenės veikėjas, knygnešys **KRIŠTAPONIS BENEDIKTAS**. 1896 m. baigė Vilniaus kunigų seminariją, dirbo vikaru Žasliuose ir Švenčionyse. 1901–35 m. buvo Adutiškio klebonas. Žasliuose susipažino su knygnešiu P. Gudeliu, iš kurio gaudavo draudžiamosios lietuviškos spaudos ir dirbdamas Adutiškyje ją perduodavo spaudos platintojams arba veltui dalijo parapijos žmonėms. 1900 m. skųstas Vilniaus gubernijos žandarų valdybai dėl priklausymo lietuvių būreliui, kurio nariai skaitė draudžiamą lietuvišką literatūrą. Nuo 1907 m. buvo Lietuvių mokslo draugijos narys. Kovojo dėl lietuvių teisių Lenkijos valdomame Vilniaus krašte, todėl jam iškelta 44 bylos. 1935 07 ištremtas 3 m. iš Adutiškio be teisės grįžti į klebono vietą. Gyveno Vilniuje. 1940 m. grįžo į Adutiškį, buvo altaristas. Mirė 1944-01-06 Adutiškyje.
	sukanka 105 metai, kai 1920 m. Rečionių km. (netoli Kaišiadorių) gimė Didžiosios Kovos partizanų apygardos „A" rinktinės štabo viršininkas politinis kalinys **BERNARDAS STEPONAVIČIUS-MILŽINAS**. Mirė 1994 m., palaidotas Kaišiadorių kapinėse prie Partizanų koplyčios.
28 d.	sukanka 25 metai, kai (2000 m.) mirė Kardinolas **VINCENTAS SLADKEVIČIUS.** Gimė 1920-08-20 Guronių km. (dabar Žaslių sen.). Dirbo Kietaviškių, Merkinės, Aukštadvario, Kaišiadorių, Čiobiškio, Nedzingės parapijų vikaru, 1947–1948 m. – Šešuolių, 1948 m. – Kuktiškių, 1948–52 m.– Inturkės parapijų klebonu. 1989 m. paskirtas Kauno arkivyskupu. Nuo 1995 m. emeritas. Apdovanotas Vytauto Didžiojo 1 laipsnio ordinas (1998). Kardinolo kraštiečiai įamžino Jo Eminenciją. Išleista J. Laurinavičiaus ir B. Petkevičiaus knygelė „Guronys. Kardinolo Vincento Sladkevičiaus tėviškė" (1995), Kardinolo minčių rinkinys „Laimėkime gerumu" (2000,2001). Kardinolo tėviškėje Guronių kaime 2001-08-21 iškilmingai pašventintas kryžius (autorius – tautodailininkas A. Šalkauskas). 2007 m. paminklas V. Sladkevičiui Kaišiadorių katedros šventoriuje (skulptorius A. Sakalauskas).
BIRŽELIS	
1-oji – Tėvo diena; 3-ioji – Sąjūdžio diena; 14-oji – Gedulo ir vilties diena, Palaimintojo arkivyskupo Teofiliaus Matulionio diena; 15-oji – Okupacijos ir genocido diena; 23-ioji – Birželio sukilimo diena, Tarptautinė valstybės tarnautojų diena; 24-oji – Joninės (Rasos); 28-ąją sukanka 150 metų, kai 1875 m. gimė rašytojas, spaudos darbuotojas, tautinio judėjimo dalyvis Povilas Višinskis.	
9 d.	sukanka 135 metai, kai 1890 m. Kriklinių km, Pasvalio r. gimė kraštotyrininkas, vargonininkas **PETRAS MAŽYLIS**. Mirė 1982-10-15 Baltarusijoje. 1909 m. vargoninkavo Kalviuose. Čia subūrė bažnytinį chorą, mokė lietuviškų dainų, platino lietuvišką spaudą. Vargoninkaudamas Kruonyje subūrė chorą. P. Mažylis chorą buvo išmokęs apie 40 dainų harmonizuotų J. Naujalio, S. Šimkaus, kitų kompozitorių, taip pat ir savo. P.

	Mažylis pradėjo Kruonio apylinkėse steigti lietuviškąsias mokyklas, jose mokė vaikus muzikos. Kruonyje, savo bute, buvo įsteigęs skaityklą, kurioje turėjo apie 90 knygų, keletą laikraščių. Juos duodavo skaityti visiems norintiems. P. Mažylis buvo Blaivybės draugijos Kruonio skyriaus sekretorius, daug pasidarbavo skatindamas blaivybę. Dirbdamas Kruonyje parašė knygelę „Ką sako dainos apie girtuoklystę" (1912 m., išleista Kaune), paruošė leidybai rinkinėlį „Žaliosios girios giesmės" (1913 m., išleista Vilniuje). 1971 m. birželio 20 d. Kruonyje buvo surengtas P. Mažylio susitikimas su 1909–1912 m. jo vadovauto choro dainininkais. Rajono kraštotyrininkams P. Mažylis paliko pluoštą medžiagos apie Kruonio praeitį.
12 d.	sukanka 75 metai, kai 1950 m. Žadeikių km, Kretingos r. gimė restauratorė, tautodailininkė **ELENA KNIŪKŠTAITĖ**. Nuo 1976 m. – Lietuvos liaudies buities muziejaus Rumšiškėse restauratorė. Tai viena žinomiausių Lietuvos tautodailininkų tapytojų, įrašyta į „Pasaulinę naiviojo meno enciklopediją" (1984, Jugoslavija, Anglija). Nuo 1974 m. dalyvauja parodose Lietuvoje ir užsienyje; individualios Rumšiškėse (1982), Kaune (1989, 1998, 2008, 2010), Birštone (2006), Kaišiadoryse (2007), Vilniuje (2011), Anykščiuose (2013), Rokiškyje (2016). Respublikinių parodų Paryžiuje (1986), Vengrijoje (1988) ir kt. dalyvė. Apdovanota: Kultūros ministerijos premija (1982), Adomo Varno premija (2004). E. Kniūkštaitės paveikslai puošia Rumšiškių seniūnijos administracinį pastatą, dar keletą visuomeninių pastatų mūsų rajone. Jos paveikslų turi įsigijęs Kauno valstybinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, kiti muziejai.
17 d.	sukanka 100 metų, kai 1925 m. Sabališkiuose (Gelvonų vlsč.). gimė lietuvių muziejininkas, menotyrininkas **STASYS PINKUS**. Mirė 1992-07-28 Vilniuje. 1950 m. baigė Vilniaus universitetą (filologiją ir meno istoriją). 1945–50 m. ir 1956–67 m. dirbo Vilniaus dailės muziejuje (1956–65 m. vyriausiasis mokslo darbuotojas ir skyriaus vedėjas, 1965–67 m. Taikomosios ir dekoratyvinės dailės skyriaus vedėjas). 1952 įkalintas Vorkutoje, 1954 m. amnestuotas. 1955–56 m. Architektūros ir statybos komiteto restauracinių gamybinių dirbtuvių mokslo darbuotojas. 1967–74 m. Kultūros ministerijos Mokslinės metodinės kultūros paminklų apsaugos tarybos pirmininko pavaduotojas (vadovavo dailės paminklų tyrimo ir registravimo ekspedicijoms), nuo 1974 m. Restauravimo tresto vyriausiasis menotyrininkas. Paskelbė daugiau kaip 100 straipsnių (apie senąją dailę, keramiką, tekstilę, gobelenus, vitražą). Žurnalų: „Muziejai ir paminklai" (1966–1970 m.), „Architektūros paminklai", „Dailė" redakcinės komisijos narys. Su režisieriumi R. Šiliniu parašė dokumentinio filmo „Amžių prisilietimas", arba „Dailės paminklai" (1983) scenarijų. Parengė leidinius: „Palangos gintaro muziejus"(su P. Gudynu), „Paveikslų galerija" (su P. Gudynu, P. Svičiuliene), parašė knygą „Taikomoji-dekoratyvinė dailė" (sudarė T. Adomonis), studijas apie Lietuvos pilis („Raudonės pilis", „Raudondvario pilis", „Biržų pilis"), monografiją „Juozas Balčikonis" (rusų kalba), įžanginių straipsnių albumams.
19 d.	sukanka 100 metų, kai 1925 m. Ambrasų km. Šakių r. gimė buvęs Sibiro tremtinys, ilgametis Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Kaišiadorių skyriaus pirmininkas, memuaristas, kraštotyrininkas **VINCAS LOZORAITIS**. Mirė 1999-12-23 Kaišiadoryse. Surinko daug medžiagos

	apie Kaišiadorių politinius kalinius ir tremtinius. Dalis surinktos medžiagos paskelbta monografijose „Paparčių ir Žaslių apylinkės“, „Kietaviškės“ ir tt. 1999 m. Kaišiadorių muziejus išleido V. Lozoraičio knygą „Kaišiadoriečių kančių keliai. 1940–1953”.
24 d.	sukanka 105 metai, kai 1920 m. Kaišiadoryse gimė radijo žurnalistas, visuomenininkas **JUOZAS STEMPUŽIS**. 1939 m. baigė Kaišiadorių gimnaziją. Iki 1944 m. Vilniaus ped. universitete studijavo literatūrą ir istoriją. 1942–1944 m. universiteto studentų atstovybės pirmininkas ir lietuvių vienybės sąjūdžio centro valdybos narys, dirbo sąjūdžio pogrindinio laikraščio „Atžalynas” redakcijoje. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Buvo lietuvių studentų sąjungos „Lithuania” Vienoje steigėjas ir pirmininkas.1945–1952 m. aktyvus Čiurlionio ansamblio dalyvis ir ansamblio pirmininkas. 1949 m. atvyko į JAV, apsigyveno Clevelande. Buvo lietuvių radijo „Tėvynės garsai vadovas. 43 metus rengė ir vedė radijo valandėles (iš viso apie 3000 laidų). Redagavo Dievo Motinos parapijos religinę radijo programą „Gyvenimo varpai”. Kartu su kitais Clevelande organizavo Tautybių centrą, 1988 m. įkūrė Tautybių radijo programų sąjungą. Anglų kalba parengė laidas apie Lietuvos istoriją. Buvo vienas Lietuvių namų Clevelande steigėjų, dėstė lietuvių literatūrą Vyskupo M. Valančiaus lituanistėje mokykloje, buvo jos direktorius. Rašė lietuviškoje spaudoje. Mirė 1992-04-24 Clevelande.
26 d.	sukanka 110 metų, kai 1915 m. Karsokų km. (Žaslių sen.) gimė architektas, dailininkas **EDMUNDAS ARBAS-ARBAČIAUSKAS**. Mokėsi Kaišiadorių gimnazijoje, studijavo Kauno aukštesniojoje technikos mokykloje. Kartu su žmona Antrojo pasaulinio karo metais pasitraukė į vakarus. Vokietijos okupacijos metais dalyvavo pogrindinėje veikloje, priklausė Kęstučio organizacijos štabui, rūpinosi pogrindinės spaudos leidimu. Studijavo Vienoje ir Štutgarte. Atvykęs į JAV baigė Lawrence’o technologijos universitetą Detroite. 1969 m. pradėjo dirbti architektu Los Andžele. Architektūros konkursuose laimėjo daug pirmųjų premijų, pagal jo projektus pastatyta modernių pastatų kompleksų. 1999 E. Arbui suteiktas Lietuvos architektų sąjungos architektūros riterio vardas. Dailės srityje architektas savo kūrybą vadino „laisvalaikio meno darbais”. Mirė 2004-07-31 Santa Monikoje (JAV). Palaidotas Vilniuje, Antakalnio kapinėse.
26 d.	sukanka 15 metų, kai 2010 m. mirė Lietuvos Respublikos Prezidentas **ALGIRDAS MYKOLAS BRAZAUSKAS**. A. Brazauskas apdovanotas aukščiausiais Lietuvos Respublikos apdovanojimais: Lietuvos Respublikos Prezidento 1998 m. vasario 26 d. dekretu apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino Didžiuoju kryžiumi; 2003 m. vasario 3 d. dekretu apdovanotas Vytauto Didžiojo ordinu su aukso grandine; 2000 m. liepos 1 d. dekretu apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliu. 2010 m. Kaišiadorių rajono savivaldybė suteikė garbės piliečio vardą.
29 d.	prieš 25 metus 2000 m. iš Vašingtono (JAV) į Rumšiškes buvo pargabenti poeto JONO AISČIO palaikai ir perlaidoti miestelio kapinėse.
Prieš 110 metų 1915 m. Kaišiadorių dviklasė geležinkelininkų mokykla išleido XIV – paskutiniąją – savo auklėtinių laidą (10 mokinių).	

LIEPA

5-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė dailininkas, tapytojas, skulptorius Jonas Švažas;
6-oji – Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) diena;
6-oji (liepos pirmasis sekmadienis) – Globėjų diena;
10-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė partizaninio judėjimo dalyvis Juozas Jakavonis-Tigras;
13-oji – Durbės mūšio diena;
14-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. Lietuvos karo aviacijos vadas, aviakonstruktorius, brigados generolas Antanas Gustaitis sukonstravo pirmąjį vienvietį sportinį lėktuvą ANBO-I.
15-oji – Žalgirio mūšio diena;
16-oji – Agronomų diena;
17-oji – Pasaulio lietuvių vienybės diena;
27-oji (liepos paskutinis sekmadienis) – Jūros diena, Žvejų diena;
31-oji – Medininkų žudynių diena.

9 d.	prieš 460 metus 1565 m. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pašauktinių sąraše paminėtas dabartinio Kaišiadorių miesto teritorijoje gyvenęs ir žemės turėjęs totorius Chaišadaras. Vėliau jo vardu imtas vadinti jam priklausęs dvaras.
13 d.	sukanka 65 metai, kai 1960 m. Žiežmariuose gimė kunigas **BERNARDAS SAJETA**. 1993 m. baigė Kauno kunigų seminariją ir įšventintas kunigu. Dirba Paparčių parapijoje. Kunigas B. Sajeta praeities paveldo gaivintojas, kultūros puoselėtojas, daugelio projektų sumanytojas ir vykdytojas, kurių dėka Paparčiai tapo pirmuoju Lietuvoje kultūriniu draustiniu. Parke, kur stovėjo senoji bažnyčia, pastatytas kryžius, suremontuotas senas pastatas prie išlikusių vienuolyno vartų ir įkurti parapijos namai. Veikia Šv. Juozapo globos namai. 2003 m. B. Sajeta buvo išrinktas europietiškiausiu Kaišiadorių krašto žmogumi.
25 d.	sukanka 100 metų, kai 1925 m. Kapciškių km. Žaslių vlsč. gimė poetas, dainų autorius **EDVARDAS DRĖGVA**. Išleido eilėraščių rinkinius vaikams: „Riešutauti aš ėjau" (1974), „Vasaros kraitelė" (1978). Parašė daug dainų tekstų, satyrinius eilėraščius, epigramas spausdino „Valstiečių laikraštyje". Savo kūrybą publikavo „Kaišiadorių aiduose". Mirė 2006-10-15.
29 d.	sukanka 30 metų, kai 1995 m. tragiškai žuvo rašytojas, poetas, redaktorius, eseistas, literatūros kritikas **VAIDOTAS DAUNYS**. Gimė 1958-01-02 Rokiškyje. 1976 m. Rumšiškėse baigė vidurinę mokyklą. 1987–1988 m. dirbo „Pergalės" žurnalo skyriaus redaktoriumi, 1988–1995 m. – „Krantų" žurnalo vyr. redaktoriumi. 1988–1989 m. redagavo jaunųjų kultūros almanachą „Veidai". Buvo „Regnum" fondo įkūrėjas, nuo 1991 m. leido almanachą „Regnum". 1994–1995 m. – atgaivinto žurnalo „Naujoji Romuva" vyr. redaktorius. 1996 m „Nedėjos" literatūros ir kultūros almanache išspausdinta jo drama „Krėva". 1985 m. išleista poezijos knyga „Metų laikai". Po autoriaus mirties išleistos šios knygos: „Šeštoji diena" (1995), poezijos rinktinė „Kelio ženklai" (1999), kritikos knyga „Pastoviųjų vertybių versmė" (2003), poezijos rinktinė „Langas" (2004), esė knyga „Kūrybos karalystės šviesa". Jo kūryboje gausu posmų, rašytų vaikystės miestelyje Rumšiškėse. Palaidotas Rumšiškių kapinėse.

RUGPJŪTIS

1-ąją sukanka 105 metai, kai 1920 m. gimė partizaninio judėjimo dalyvis Viktoras Vitkauskas-Saidokas;
1-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė ryšininkė, disidentė, Lietuvos laisvės lygos narė Elena Terleckienė;
2-oji – Romų genocido atminimo diena;
2-ąją (arba 14-ąją) sukanka 150 metų, kai 1875 metais gimė scenografas, grafikas, tapytojas, knygų iliustruotojas Mstislavas Dobužinskis.
rugpjūčio pirmasis šeštadienis – Bitininkų diena;
10-oji – Lituanistinės mokyklos diena;
12-oji – Tarptautinė jaunimo diena;
15-oji – Žolinė (Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų diena);
22-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė partizaninio judėjimo dalyvis Mykolas Kazanas-Mutka;
23-ioji – Europos diena stalinizmo ir nacizmo aukoms atminti, Baltijos kelio diena;
31-oji – Laisvės diena.

5 d.	sukanka 85 metai, kai 1940 m. Pasvalio r. Joniškėlyje gimė tautodailininkas, tapytojas **STANISLOVAS GLINSKIS**. Tapytojas S. Glinskis gyvena ir kuria Kaišiadorių r. Jo kūryba buvo pristatyta užsienyje: Danijoje, Nyderlanduose, Kanadoje, Vokietijoje, JAV. Taip pat menininko darbų yra įvairiose privačiose kolekcijose yra Lenkijoje, Rusijoje, Armėnijoje, Gruzijoje, Švedijoje, Norvegijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Kanadoje, JAV. Daugiausia jų – Lietuvoje. Tapytojo darbuose didelis dėmesys skiriamas estetikai ir formai, ženklui ir simbolikai, tam tikrų detalių simbolinei kalbai.
6 d.	sukanka 125 metai, kai 1900 m. Deksnės km, Mielagėnų sen. gimė kunigas, istorikas, humanistas **JUOZAPAS (JUOZAS) STAKAUSKAS**. Mirė 1972-03-02 Vilniuje, palaidotas Žaslių bažnyčios šventoriuje. Kunigavo Kaišiadorių vyskupijos parapijose, darbavosi Kauno centriniame ir Vilniaus valstybiniame archyvuose, vokiečių okupacijos metais gelbėjo žydus. Parašė „Žaslių parapijos istoriją", dviejų dalių (2500 p.) „Katalikų bažnyčios istoriją", biografines apybraižas apie J. Kuktą, T. Matulionį, A. Baranauską, M. Valančių ir kt. Tyrė lietuvių tautinį atgimimą 19 a., vyskupų M. Valančiaus, M. L. Paliulionio, A. Baranausko ir kunigų seminarijų reikšmę jo raidai. Pokario metais kun. dr. J. Stakauskas šelpė tremtinius, politinius kalinius, siuntė jiems siuntinius. Po mirties 1995 m. apdovanotas „Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi". Jeruzalėje įsikūrusi Yad Vashem institucija J. Stakauskui suteikė Pasaulio tautų teisuolio vardą, teisuolių alėjoje kunigo garbei pasodintas medelis.
16 d.	sukanka 70 metų, kai 1955 m. Paberžės km, Kaišiadorių r. gimė mokslininkė, pedagogė, rašytoja, visuomenininkė doc. **ALDONA MARKEVIČIŪTĖ–VILKELIENĖ**. 1971–1976 m. studijavo J. Tallat-Kelpšos konservatorijoje obojaus ir muzikos teorijos specialybę. 1971–1973 m. – Kaišiadorių muzikos mokyklos mokytoja. 1983 m. baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademiją ir įgijo muzikos mokytojo kvalifikaciją. 2000 m. pirmoji Lietuvoje apgynė socialinių mokslų (edukologija) daktaro laipsnį neįgaliųjų integracijos tema.

	Pedagoginę ir mokslinę veiklą nuo 2000 m. vykdė Lietuvos edukologijos, Vytauto Didžiojo universitetuose, Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Jos pedagoginio darbo stažas yra 50 metų. A. Vilkelienė pirmoji Lietuvoje 1997 m. įkūrė neįgaliųjų integracijos klasę „Credo“. Pedagoginę veiklą A. Vilkelienė pradėjo kaip muzikos mokytoja, 1999 m. įgijo mokytojos ekspertės kvalifikacinę kategoriją. 2006 m. už nuopelnus specialiųjų poreikių vaikų integracijos srityje buvo įvertinta Metų mokytojo apdovanojimu. A. Vilkelienė yra publikavusi daugiau nei 90 mokslinių ir šviečiamojo pobūdžio straipsnių meninio ugdymo, socialinės įtraukties, neįgaliųjų meninio ugdymo temomis. Jos monografijos ir vadovėliai: „Opera“, „Elementarioji muzikos teorija”, „Specialioji meno pedagogika“, „Ypatingųjų mokinių integruotas muzikinis ugdymas“, „Specialusis ir įtraukusis meninis ugdymas”.
17 d.	sukanka 90 metų, kai Šlapiašilio k. Anykščių r. gimė poetė, literatė **STASĖ BELSKIENĖ–VALUNTAITĖ**. Mirė 2014-10-13 Kaišiadoryse. Ji parašė ir išleido eilėraščių rinkinius „Žiedų kalba“ (2006 m.) ir „Svajonių paukštė“ (2008 m.). Savo kūrybą ji skelbė Kaišiadorių rajono spaudoje, Svėdasų literatų klubo „Sietuva“ narių kūrybos rinktinėje „Žydėjimas“ (2005 m.). Pagal S. Belskienės eiles kompozitoriai sukūrė daugiau kaip 20 dainų. Ji buvo ištikima tradicinei eilėdarai, liaudies kūrybos elementams (eilėraščiuose daug mažybinių, maloninių žodžių, epitetų, žmogaus ir medžių paralelių), autorė parodė apie tai, kas brangu ir reikšminga jai pačiai, pakylėdama eilėraščių lyrinio herojaus mintis iki bendražmogiškumo.
20 d.	sukanka 105 metai, kai 1920 m. Guronių km, Žaslių sen. gimė kardinolas **VINCENTAS SLADKEVIČIUS**. 1939 m. baigė Kauno jėzuitų gimnaziją, 1944 m. – Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją. 1944 m. įšventintas kunigu. Dirbo Kietaviškių, Merkinės, Aukštadvario, Kaišiadorių, Čiobiškio, Nedzingės parapijų vikaru, 1947–1948 m. – Šešuolių, 1948 m. – Kuktiškių, 1948–52 m. – Inturkės parapijų klebonu. 1988 m. popiežius Jonas Paulius II vysk. V. Sladkevičių pakėlė kardinolu, o 1989 m. – paskyrė Kauno arkivyskupu metropolitu. Mirė 2000-05-28, palaidotas Arkikatedros Bazilikos Švč. Sakramento koplyčioje. 1993 m. Vincentui Sladkevičiui suteiktas Kauno miesto Garbės piliečio vardas. Kardinolas buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo I laipsnio ordinu. Apie V. Sladkevičių yra sukurta dokumentinių filmų: „Kad įvykdyčiau Dievo valią. Kardinolas Vincentas Sladkevičius“ (1996, režisierius V. Damaševičius), „Žemė, padovanojusi Lietuvai kardinolą“ (1999, režisierius V. Balsys). 2001 m. Kaune įkurtas Kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinis butas-muziejus. Apie kardinolo V. Sladkevičiaus gyvenimą ir veiklą išleistos I. Petraitienės knygos: „Kardinolas”, ir „Padaryk mane gerumo ženklu”. 2001 m. viena Kauno gatvių (prie Arkikatedros Bazilikos) pavadinta kardinolo V. Sladkevičiaus vardu.
29 d.	sukanka 40 metų, kai 1985 m. Alytuje gimė rašytojas, publicistas, socialinis aktyvistas ir kritikas **VILIS NORMANAS** (tikrasis vardas POVILAS SENŪTA). Gyveno su tėvais Kalvių kaime Kaišiadorių r. 2008 m. Vytauto Didžiojo universitete baigė filosofijos studijas, studijavo VDU Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto Socialinės ir politinės teorijos katedros doktorantūroje. Būdamas aštuoniolikos metų parašė pirmąjį savo romaną „Šnabždesys“. Iš viso parašė 6 romanus, iš jų du su bendraautoriumi, ir vieną

	knygą (su psichoanalitiku Raimondu Milašiūnu). Knygų „Meilė nugali viską“, „Nostradamo kapas“ ir „Froidiškai marksistiniai ir konservatoriškai anarchistiniai skrydžiai ant kušetės virš gegutės lizdu virstančio pasaulio” bendraautoris. Parašė kelis šimtus straipsnių. Mirė 2014-10-14 Kaune.
Prieš 40 metų 1985 m. pradėjo veikti 320 vietų vaikų lopšelis-darželis „Žvaigždutė”.	
RUGSĖJIS	
1-oji – Mokslo ir žinių diena; rugsėjo pirmasis sekmadienis – Senelių diena; 8-oji – Šilinė (Švč. Mergelės Marijos gimimo diena), Vytauto Didžiojo karūnavimo diena, Padėkos už Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės apgynimą diena; 13-ąją (rugsėjo antrąjį šeštadienį)– Statybininkų diena; 14-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė kompozitorius, populiarių lietuviškų dainų autorius Benjaminas Gorbulskis. 20-ąją sukanka 105 metai, kai 1920 m. gimė Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataras Aleksandras Grybinas-Faustas; 22-oji – Baltų vienybės diena; 22-ąją dieną sukanka 150 metų, kai 1875 m. gimė Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. 23-ioji – Lietuvos žydų genocido atminimo diena, Tarptautinė gestų kalbų diena; 27-oji – Lietuvos socialinių darbuotojų diena; 28-oji – Tuskulėnų aukų atminimo diena; 29-ąją sukanka 125 metai, kai 1900 m. gimė Lietuvos aklųjų organizuotos veiklos pradininkas, lietuviškosios Brailio abėcėlės sudarytojas Pranas Daunys. 30-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė išeivijos avangardinio kino režisierius, rašytojas Adolfas Mekas.	
6 d.	sukanka 70 metų, kai 1955 m. mirė kunigas, kanauninkas, ilgametis Žaslių bažnyčios klebonas, Krivonių bažnyčios statytojas **MATAS CIJŪNAITIS**. Gimė 1886-06-01 Dirvoniškių k. Joniškio parapijoje. Tarnavo daugelyje Kaišiadorių vyskupijos parapijų: 1915–1916 m. Palomenėje, 1923–1925 m. Kietaviškėse, 1926–1946 m. Žasliuose, 1950–1952 m. buvo Krivonių klebonas, 1954–1955 m. – Žaslių altarista. 1926 m. Žasliuose surengė vysk. J. Kuktai ingresą. Žaslių bažnyčioje pastatė mūrinius altorius, 1933 m. – Jėzaus koplytėlę šventoriuje, 1934 m. – bažnyčią Krivonyse. Palaidotas Žaslių bažnyčios šventoriuje. Kan. M. Cijūnaitis globojo klierikus, buvo artimiausias vyskupo bendradarbis, didelis autoritetas kunigams ir pasauliečiams. II pasaulinio karo metais slėpė žydus. 2003 m. apdovanotas „Žūvančiųjų Gelbėjimo Kryžiumi“.
7 d. (dokumentuose 27 d.)	sukanka 80 metų, kai 1945 m. Kėdainiuose gimė etnologas, ilgametis muziejininkas, kraštotyrininkas, dr. **ELIGIJUS JUVENCIJUS MORKŪNAS**. Jaunimo techninės kūrybos parodoje (kartu su A. Andriūnu) su savos gamybos automobiliu „go karl” užėmė II v. Lietuvoje. Lietuvos liaudies buities muziejuje rengė ekspozicijas, rinko joms medžiagą ir eksponatus. Kartu su kolegomis komplektavo muziejinio miestelio pastatus. Prisidėjo kuriant Rumšiškių (Kaišiadorių r.) Jono Aisčio muziejų ir ruošiant pirmąją ekspoziciją jame, Kaišiadorių muziejų (yra abiejų muziejų tarybos narys). Paskelbė daugiau nei 40 mokslinių publikacijų. Išleido knygą „Technikos paminklai Lietuvoje: „Vėjo malūnai”. Sukaupė medžiagą

	knygoms apie vandens, garo malūnus. Leidinio „Miestelis" sudarytojas, „Mūsų praeitis" (3 t.) bendraautorius. Suorganizavo kraštotyrinę kompleksinę ekspediciją į Krakes (1972). Laimėjo Atviros Lietuvos fondo konkursą „Lietuvos liaudies buities muziejai internete" (1998). Su kolegom siaurąjį geležinkelį paskelbė kultūros vertybe. Tarybiniais metais dirbo rezistencinį darbą. 2021 m. dr. J. E. Morkūnui įteikta Nacionalinė Jono Basanavičiaus premija, 2023 m. jis apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi. Mirė 2023-09-19.
23 d.	sukanka 130 metų, kai Lijono k. Žiežmarių valsč. 1895 m. gimė Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoris, Vyčio ordino Kryžiaus ordino kavalierius **KAZYS GILIUS-GILEVIČIUS**. Mirė 1940 m Vilniuje. Pasižymėjo drąsa, už vieną žygį apdovanotas šv. Georgijaus medaliu.
Prieš 105 metus 1920 m. buvo atidaryta Pravieniškių pradžios mokykla. Pradžios mokykla veikė iki 1949 m., kol buvo reorganizuota į progimnaziją ir po keleto mėnesių – į 7-metę mokyklą.	
SPALIS	
1-oji – Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena; 1-ąją sukanka 140 metų, kai 1885 m. gimė dvasininkas, politikas, prisidėjęs prie 1919–1939 m. Žemės reformos įstatymo parengimo ir būdamas keturių vyriausybių žemės ūkio ministru jį vykdęs Mykolas Krupavičius; 4-oji – Pasaulinė gyvūnijos diena, Šv. Pranciškaus Asyžiečio, gyvūnų globėjo, diena; 4-ąją (pirmąjį spalio šeštadienį) – Kūno kultūros ir sporto diena; 5-oji – Tarptautinė mokytojų diena 10-oji – Vietos savivaldos diena, Pasaulinė psichikos sveikatos diena; 11-oji (spalio antrasis šeštadienis) – Derliaus diena; 15-oji – Pasaulinė baltosios lazdelės diena; 16-oji – Mažosios Lietuvos gyventojų genocido diena; 20-oji – 1791 m. Abiejų Tautų (Lietuvos ir Lenkijos) tarpusavio įžado paskelbimo diena; 25-oji – Konstitucijos diena 29-oji – Teismo ekspertų diena; 31-oji – Reformacijos diena.	
1 d.	sukanka 75 metai, kai 1930 m. Turloviškių km. Žiežmarių sen. gimė prof. habil. dr., Lietuvos Nepriklausomos Valstybės Atstatymo Akto signataras, Lietuvos žemdirbystės instituto vyriausiasis mokslo darbuotojas **MYKOLAS ARLAUSKAS**. 1941–1943 m. – mokėsi Žiežmarių pradinėje mokykloje, 1943–1944 m. – Kaišiadorių gimnazijoje, 1944–1946 m. – Žiežmarių progimnazijoje. 1946–1950 m. – mokėsi Kaišiadorių vidurinėje mokykloje. 1950 m. liepos 12 d. – aukso medaliu baigė Kaišiadorių vidurinę mokyklą. 1950–1955 m. – studijavo Lietuvos žemės ūkio akademijoje. Mirė 2020-02-07 Vilniuje. Monografijos „Arimas", knygų „Armens gilinimas" (1984), „Geras arimas gausina derlių", monografijos „Lietuvos dirvožemiai" skyrelio „Žemės dirbimas" ir kt. knygų autorius. Parengė daugiau kaip 20 rekomendacijų žemės dirbimui tobulinti. Surengė pirmąsias Lietuvoje arimo varžybas. 2000 m.– apdovanotas Lietuvos Nepriklausomybės medaliu.
2 d.	sukanka 80 metų, kai Naujaplentos km., Dzūkijoje 1945 m. gimė rašytoja, poetė **DANUTĖ GRIGALIŪNIENĖ.** Vilniuje baigė vidurinę mokyklą,

	Vilniaus Valstybinį Pedagoginį institutą. Iki 1995 m. dirbo lietuvių kalbos mokytoja Vilniuje. Vėliau apsigyveno Eitekonių kaime Kaišiadorių rajone. Pirmosios knygos: apysaka vaikams „Kol lapai dar kybojo ant šakų" (1992) ir apysaka suaugusiems „Aš neskubu" (1994). Išleido daugybę knygų vaikams. Yra sakiusi, kad savo leidžiamomis knygomis išreiškia savo meilę vaikams.
4 d.	sukanka 140 metų, kai 1885 m. Florencijoje mirė Lietuvos tapytojas, grafikas, vienas iš 1863 m. sukilimo organizatorių **ZALESKIS ANTANAS**. Gimė 1824-02-15 Varšuvoje. 1842–1946 m. studijavo Vienos, Florencijos dailės akademijose. 1847–1863 m. gyveno Zūbiškėse. Nuo 1862 m. priklausė pasirengimo 1863 metų sukilimui Lietuvos provincijos komitetui, 1863 sausį suimtas, ištremtas. Nuo 1867 m. gyveno Varšuvoje (dirbo žurnalų Kłosy ir Tygodnik Ilustrowany dailininku), nuo 1889 m. – Krokuvoje, nuo 1873 m. – Nicoje, nuo 1874 m. – Florencijoje. Tapė paveikslus, iliustravo knygas (A. Mickevičiaus, T. Lenartovičiaus, V. Polio), parengė iliustracijų J. K. Vilčinskio Vilniaus albumui. Parašė atsiminimus.
5 d.	sukanka 90 metų, kai 1935 m. Padūmės km. Žiežmarių sen. gimė **REGINA KUNDROTIENĖ**. Išleido: „Karti katinėlio dalia" (1998), „Žvaigždėto dangaus paslaptys" (1998), „Maža bitutė – gardus medutis" (1998), „Katinėlis tarp bomžų" (2002), sudarė leidinį „Aforizmai apie meilę" (2001).
	sukanka 80 metų, kai 1935 m. Seibutų kaime, Kaišiadorių r. gimė mokytoja metodininkė, kraštotyrininkė **DANUTĖ GUDELIENĖ** 1959 m. baigė Surgautiškių septynmetę mokyklą, 1963 m. – Kauno 8-ąją vid. mokyklą (Saulės gimnaziją). Vilniaus pedagoginiame institute (dabar – Lietuvos edukologijos universitetas) studijavo matematiką. 1965 m. pradėjo dirbti Kietaviškių aštuonmetėje mokykloje. 1981 m. įkūrė mokyklos Kraštotyros muziejų. D. Gudelienė organizuoja jaunųjų kraštotyrininkų ekspedicijas, ruošia knygnešių krivūles, renka kraštotyrinę medžiagą ir ją reklamuoja. Mokytojos iniciatyva pastatytas koplytstulpis rašytojo Juozo Kralikausko atminimui. D. Gudelienė – viena iš knygų „Kietaviškės" (1998, 2004) sudarytojų, jos straipsnis apie Kietaviškių ir jos parapijos istoriją, paveldo objektus paskelbtas leidinyje „Kaišiadorys: Miesto ir apylinkių praeitis" (1999). D. Gudelienė, kartu su jaunaisiais kraštotyrininkais surinko Kietaviškių krašto medžiagą ir apibendrino ją rinkiniuose. D. Gudelienė yra viena iš knygos „Elektrėnai" (2006) bendraautorių, ji parašė skyrių: „Kietaviškių seniūnija".
9 d. (22 d. pagal naują kalendorių)	sukanka 115 metai, kai 1910 m. Kareivonių km. (Žiežmarių valsč.) gimė rašytojas, pedagogas **JUOZAS KRALIKAUSKAS**. 1928 m. baigė S. Daukanto mokytojų seminariją Kaune. 1931–1932 m. mokėsi Karo mokykloje, vėliau mokytojavo Kaune, dirbo žurnale „Lietuvos mokykla". 1940 m. Vytauto Didžiojo universitete baigė humanitarinius mokslus. 1940–1941 m. Vilkaviškio gimnazijos mokytojas. 1942–1944 m. buvo gimnazijos direktorius Kaune. Nuo 1944 m. gyveno Kanadoje. 1994 m. grįžo į Lietuvą. Išleido novelių rinkinį „Septyni kalavijai" , romanus „Urviniai žmonės", „Šviesa lange", „Titnago ugnis", „Mindaugo nužudymas", „Vaišvilkas", „Tautvila", „Martynas Mažvydas Vilniuje", „Įkaitę Vilniaus akmenys" , „Po ultimatumo", „Vėlinės" ir kt. Priklausė Lietuvos rašytojų draugijai, nuo 1992 m. – Lietuvos rašytojų sąjungos narys. Kralikauskų sodybos vietoje 1993 m. pastatytas koplytstulpis, o 1998 m. – paminklinis akmuo su užrašu, kad čia

	yra istorinių romanų autoriaus J. Kralikausko tėviškė. Mirė 2007-01-25 Vilniuje, palaidotas Kietaviškių bažnyčios šventoriuje.
11 d.	sukanka 95 metai, kai 1930 m. Skėriuose (Žaslių valsč.) gimė mokslų daktaras, profesorius, teisininkas **PRANAS VYTAUTAS RASIMAVIČIUS**. 1944–1952 m. mokėsi Žaslių vid. mokykloje, 1952 m. baigė Kaišiadorių vid. m-klą. 1952–1957 m. studijavo VU Teisės fakultete, 1963–1966 m. – VU Teisės fakulteto aspirantas. Paskelbė mokslinių straipsnių. Išleido mokomąją priemonę „Butų teisė“ (su V. Pakalniškiu). Vadovėlių ir kitų leidinių autorius ar bendraautorius. 1999 m. apdovanotas Gedimino ordino Riterio kryžiumi. Mirė 2002-03-15.
13 d.	sukanka 180 metų, kai 1845 m. Kirdeikiuose (Utenos r.) gimė kunigas, poetas, publicistas, švietėjas, knygnešys **SILVESTRAS GIMŽAUSKAS**. Baigė Vilniaus kunigų seminariją, kunigavo Vilniaus krašte. Bendradarbiavo draudžiamoje lietuvių spaudoje. Išleido poezijos knygeles „Linkmenės”, „Metinė dovanėlė”, „Lietuvos bičiulis”, „Tėvyniškos dainos” ir kt. Mirė 1897-09-27. Silvestras Gimžauskas nuo 1879 m. buvo paskirtas vikaru į Žiežmarius. Žiežmariuose buvo įsirengęs pogrindinę lietuviškos spaudos slėptuvę, iš ten pasiimdavo knygų ir dirbdamas kitose Vilnijos parapijose. 1883–1884 m. buvo Kietaviškių bažnyčios klebonas. S. Gimžauskas buvo ne tik tautinės savimonės žadintojas, bet ir viena didžiausių XIX a. antrosios pusės Lietuvos asmenybių.
20 d.	sukanka 125 m. gimė 1900 m. Kaišiadorių katedros kanauninkas, popiežiaus Garbės prelatas, politinis kalinys, istorikas, memuaristas **STANISLOVAS KIŠKIS**. 1995-09-25 mirė, palaidotas Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo katedros šventoriuje šalia prof. T. Brazio. 1918 m. įstojo į Vilniaus kunigų seminariją ir ją baigė 1922 m. Kunigu įšventintas 1924 m., baigus teologijos magistro studijas. 1929 m. paskirtas Kaišiadorių vyskupijos kancleriu ir šias pareigas ėjo 16 metų. 1945 m. ištremtas į Sibirą. Nuo 1982 m. S. Kiškis paskirtas Kaišiadorių katedros altaristu, kuriuo buvo iki pat mirties. 1988 m. kan. S. Kiškiui buvo suteiktas popiežiaus Garbės prelato titulas. Nuo 15 metų iki mirties rašė dienoraštį, kuriame sukaupta gausybė faktinės medžiagos apie Kaišiadorių vyskupiją, jos dvasininkus, visus žmones, su kuriais jam artimiau teko bendrauti. S. Kiškio išleistos knygos: „Vilties maldos”, „Aš padarysiu jus žmonių žvejais”, „Arkivyskupas Teofilius Matulionis” ir „Kristaus pašauktieji”. Daugiau kaip 50 prelato istorinių, filosofinių, memuarinių kūrinių yra neišspausdinta, jie saugomi Kaišiadorių vyskupijos kurijos archyve.
21 d.	sukanka 90 metų, kai 1935 m. Bekštonių km, Paparčių sen. gimė pedagogas, bibliotekininkas, kultūros istorikas, gyvosios istorinės ir kultūrinės atminties žadintojas, žurnalistas ir leidėjas **KAZYS RAČKAUSKAS**. K. Račkauskas pirmasis Lietuvoje apgynė Humanitarinių mokslų daktaro disertaciją apie kraštotyros raidą mūsų šalyje. Dirbo bibliotekininku, mokytoju, muziejininku, beveik du dešimtmečius vadovavo Lietuvos kraštotyros draugijai. Nuo 1963 m. Lietuvos žurnalistų sąjungos narys, taip pat Nacionalinės žurnalistų kūrėjų asociacijos narys, Lietuvos žurnalistų draugijos garbės narys, Tėvynės pažinimo draugijos garbės pirmininkas. 1975 m. jam suteiktas Nusipelniusio kultūros švietimo darbuotojo garbės vardas. 1998 m. įsteigė ir pradėjo leisti Lietuvos pažinimo laikraštį „Gimtinė”. Įsteigė tautotyros savanorių knygų

	leidyklą „Gimtinė“. 2010 m. parengė ilgalaikį naujos leidybos projektą ir pradėjo leisti periodinį mokslinės krypties leidinį „Tautotyros metraštis“. Periodinėje spaudoje paskelbė per 1300 straipsnių. Žymiausios K. Račkausko knygos: „Kraštotyros sąjūdis Lietuvoje. 1961–1986”, „Lietuvos deimančiukai“, „Bekštonys. Kaimas Paparčių ir Kernavės pašonėj“, „Tautotyros savanorių darbai“, „Tautos atminties sargybiniai“ ir kt. K. Račkausko sudaryti leidiniai: „100 tėviškės žinovų” (su K. Demskiu), „Aukštadvario monografija“, „Tėvynės vyturiai“ ir daugelį kitų. Mirė 2021-06-15.
24 d.	sukanka 85 metai, kai 1940 m. gimė žurnalistė, prozininkė, rašytoja **INEZA JANONYTĖ BUITKUVIENĖ.** Mokytojavo Žaslių vidurinėje mokykloje, 1996–2003 m. gyveno Žasliuose. 1999–2000 m. rajono literatų klubo „Gija” narė. Parašė ir išleido knygas: „Veidas”, „Kodėl išėjo šuo”, „Visada su manimi”, „Ratu apie save”, „Vandens dėlionė”, „Atitrūkęs šešėlis, „Korta žaidėjo rankose“, „Sau pradingstu iš akių“ ir kt. Įsteigė literatūrinę Jurgio Buitkaus premiją. Nuo 2002 m. Rašytojų sąjungos narė.
29 d.	sukanka 75 metai, kai 1950 m. senose Rumšiškėse gimė kino režisierius **BRONIUS MORKEVIČIUS**. Baigęs studijas valstybinėje konservatorijoje, jis dirbo Lietuvos televizijoje, pastatė ne vieną įsimintiną spektaklį: E. Olbio „Zooparke”, M. Diuras „Muziką”, V. Žilinskaitės „Paskutinę lapę”, 2-jų serijų videofilmą „Lietaus lašai” pagal estų rašytojo P. Kusbergo romaną. Akademiniame dramos teatre B. Morkevičiaus pastatyta E. Olbio 2-jų dalių drama „Viskas baigta” ir kt. Mirė 2004-03-12, palaidotas Rumšiškių kapinėse.
	LAPKRITIS
1-oji – Visų Šventųjų diena; 2-oji – Mirusiųjų atminimo (Vėlinių) diena; 14-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė gydytojas, Akmenų muziejaus įkūrėjas Vaclovas Intas; 15-oji – Mecenatystės diena; 16-oji – Tarptautinė tolerancijos diena, Lietuvių polifoninių dainų – sutartinių diena; 20-oji – Pasaulinė vaiko teisių diena; 23 – Lietuvos kariuomenės diena 30-oji – Mažosios Lietuvos prisijungimo prie Didžiosios Lietuvos akto diena.	
1 d.	sukanka 60 metų, kai 1964 m. Kruonyje mirė stačiatikių šventikas, Kruonio cerkvės statytojas **ALEKSEJUS GRABOVSKIS**. Gimė 1883 m. Marijanovkos k., Kijevo gubernijoje. 1924 m. paskirtas Kruonio stačiatikių parapijos šventiku. Čia pastatė medinę cerkvę (pašventinta 1927 m.). Kruonio stačiatikių bendruomenei vyskupas vadovavo daugiau nei 40 metų iki 1961 m.
2 d.	sukanka 120 metų, kai 1905 m. Tirkšliuose gimė lietuvių kompozitorius, dirigentas, vargonininkas, pedagogas, visuomenės veikėjas **KONDRATAS KAVECKAS.** 1917 m. Kaveckų šeima apsigyveno Kaišiadoryse. Mirė 1996-11-08 Vilniuje. Konradas Kaveckas mokėsi Tirkšlių pradžios mokykloje, vėliau – Kaišiadoryse. 1923–1929 m. Kauno muzikos mokykloje mokėsi skambinti fortepijonu, vėliau – vargonauti, specialiosios harmonijos ir

	kompozicijos ir chorvedybos. 1929–1933 m. Paryžiuje studijavo vargonų mokslą, dirigavimą ir kompoziciją. 1940 m. Vilniuje kartu su Jonu Bendoriumi įkūrė muzikos mokyklą. Nuo 1945 m. Vilniaus Juozo Tallat-Kelpšos muzikos technikume direktoriaus pavaduotojas mokymo reikalams, 1945–1947 m. Dirigavimo-chorvedybos fakulteto dekanas, 1945–1948 m. Operinio parengimo katedros vedėjas, 1948–1949 m. Chorinio ir simfoninio dirigavimo katedros vedėjas, 1949–1962 m. ir 1970–1972 m. LSSR konservatorijos Choro dirigavimo katedros vedėjas, dėstytojas, docentas (1947 m.), profesorius (1964 m.). K. Kaveckas – didelis choro ir solo dainos meistras. Žymesnės dainos: „Susitikt tave norėčiau vėlei“, išpopuliarėjo ir jo sukurtosios chorams „Gimtinės daina“, „Pabaigtuvių daina“, „Žodeliai“, „Nuo Birutės kalno“, „Graži tėvyne mano“, „Vilniuj žydi liepos“, „Oi tai dyvai“ ir kt. Pamėgtos ir solo dainos „Kiek daug šviesos“, „Jei tiki“, „Žuvėdros“, „Na tai kas“, „Pavasaris“, „Laukai laukeliai“, „Man su tavim gera“. Sukūrė ir kantatinio-oratorinio žanro kūrinių. Tai M. K. Čiurlionio „Jūros sonata“, chorinės siuitos „Lietuvos vaizdai“ ir „Poetų kelias“, oratorija „Metai“, chorinė baladė „Jūratė ir Kastytis“. Sukūrė giesmių, mišių, motetų, kūrinių vargonams, fortepijonui, smuikui, violončelei ir orkestrui. Paskelbė daug muzikinių straipsnių ir koncertų recenzijų. Parašė biografinę apybraižą „Juozo Naujalio gyvenimas ir kūryba“, sudarė tris Stasio Šimkaus chorinių dainų rinkinius „Plaukia sau laivelis“ , Juliaus Siniaus dainų rinkinį „Mano kraštas“, dalyvavo muzikinėse laidose per radiją ir televiziją, skaitė paskaitas, surengė daug savo kūrybos autorinių ir kitų kompozitorių koncertų. Nuo 2005 m. Mažeikiuose rengiamas K. Kavecko sakralinės muzikos festivalis „O, sacrum convivium“.
7 d.	sukanka 85 metai, kai 1940 m. įsteigta **Rumšiškių biblioteka.**
11 d.	sukanka 95 metai, kai 1930 m. Ukmergėje gimė pedagogas, plaukimo treneris **ALGIMANTAS ŽVIRBLIS**. Baigęs KKI, 1954 m. atvyko į Kaišiadorių 1-ąją vidurinę mokyklą dėstyti kūno kultūrą. 1964 m. paskirtas vyr. treneriu atidarytoje Kaišiadorių sporto mokykloje. Nuo 1966-09-01 iki mirties vadovavo Kaišiadorių vaikų ir jaunių sporto mokyklai, kartu dirbo ir treneriu. 1973 m. A. Žvirbliui buvo suteiktas „Nusipelniusio trenerio“ garbės vardas. Mirė 1995-09-23, palaidotas Kaišiadorių kapinėse.
16 d.	sukanka 90 metų, kai 1935 m. Dovainonių km. Rumšiškių valsč. gimė rašytoja prozininkė, literatūrologė, literatūros kritikė **PRANCIŠKA GENEVIČIŪTĖ**. Mokėsi Dovainonių aštuonmetėje mokykloje, baigė Kauno Stepo Žuko taikomosios dailės technikumą, 1965-71 m. studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą Vilniaus universiteto Vakariniuose fakultetuose. Nuo 1971 m. pradėjo dirbti Maironio literatūros muziejuje. Mirė 2010 balandį, palaidota Rumšiškėse. P. Genevičiūtė skelbė literatūros kritikos ir literatūrologijos straipsnius. „Nedėjos“ almanacho 1-oje knygoje 1996 m. išspausdinta jos apysaka „Nokautas“.
17 d.	prieš 435 metus 1590 m. pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose minima **Kaišiadorių gyvenvietė**.

20 d.	**20 dieną** sukanka 155 metai, kai 1870 m. Memelhofe (Latvija) gimė pirmasis Kaišiadorių kapitulas prelatas, kompozitorius, vargonininkas, chorų dirigentas, muzikos teoretikas, tautosakininkas **TEODORAS BRAZYS**. Mirė 1930-09-10 Miunchene (Vokietija), palaidotas prie Kaišiadorių katedros. T. Brazys parengė pirmuosius lietuvių kalba muzikos vadovėlius: „Giedojimo mokykla" (1920), „Muzikos teorija" (1922, II laida), „Harmonija" (1926), „Choralo mokykla" (1926). T. Brazys nusipelnė ir lietuvių folkloristikai: jis užrašė daugiau kaip 2000 liaudies dainų, jas harmonizavęs išleido keletą rinkinių. Parašė straipsnių folkloro, muzikos teorijos ir kt. klausimais. Sukūrė muziką lietuviškoms mišioms. T. Brazys buvo lietuvių bažnytinės muzikos kunigaikštis. Meilę šiam žanrui lėmė gilus jo pamaldumas, o veiklos ir kūrybos pobūdį – ištikimybė šimtmečiais puoselėtoms bažnytinio meno tradicijoms. Amžininkų teigimu, T. Brazys buvo švelnaus būdo, jautrios sielos, kuklus ir taktiškas žmogus; geras kunigas ir tėvynės sūnus, visų nuskriaustųjų ir vargšų gynėjas. Niekas jo nebijojo ir nevengė, bet mylėjo ir ieškojo. Taip pat fanatiškai, aistringai ir romantiškai T. Brazys mylėjo Lietuvą. Kaišiadoryse viena gatvė pavadinta T. Brazio vardu.
GRUODIS	
3-ioji – Lietuvos advokatūros diena, Tarptautinė žmonių su negalia diena; 5-oji – Padėkos savanoriams diena; 5-ąją sukanka 100 metų, kai 1925 m. gimė partizaninio judėjimo dalyvis Bronislovas Juospaitis-Direktorius; 10-oji – Tarptautinė žmogaus teisių diena; 14-ąją sukanka 120 metų, kai gimė Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos signataras Leonardas Grigonis-Užpalis; 15-oji – Lietuvos teismų diena; 24-oji – Kūčios; 25-oji šv. Kalėdos; 26-oji šv. Kalėdų antroji diena.	
5 d.	**5 dieną** sukanka 85 metai, kai 1940 m. įsteigta **Žiežmarių biblioteka**.
14 d.	sukanka 70 metų, kai 1955 m. Užtakų km., Kaišiadorių r. gimė humanitarinių mokslų daktaras, KTU docentas, Lietuvos sociologų draugijos narys **JUOZAS MATAKAS**. Knygų: „Lietuvos politinės partijos. Atgimimas ir veikla", „Seimo rinkimai `96. Grįžtamoji banga", Sociologija aukštojoje mokykloje, „Viešasis administravimas: monografija", „Modernus viešasis valdymas" bendraautorius, knygų „Valstybės pagrindai", „Šiuolaikinė valstybė" sudarytojas ir bendraautorius. Parengė ir išleido konferencijų pranešimų, metodinių darbų ir tezių.
15 d.	sukanka 25 metai, kai 2000 m. Čikagoje (JAV) mirė pedagogas, poetas **ADOMAS PETRAS JASAS.** Gimė 1908-01-28 E. Saint Louis miestelyje (JAV). 1933–1943 m. dirbo Kaišiadorių progimnazijoje (vėliau – gimnazijoje), vadovavo moksleivių literatų būreliui. 1934 m. A. Jasas išleido eilėraščių rinkinį „Širdis žody", kurį palankiai vertino V. Mykolaitis–Putinas. Artėjant frontui, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1948 m. išvyko į JAV,

	apsigyveno Čikagoje. Išleido eilėraščių rinkinį „Būk palaimintas” (1963; papildytą leidimą – 2000 m.).
25 d.	sukanka 145 metai, kai 1880 m. Liepalotuose (Šakių r.) gimė spaudos darbuotojas, prozininkas, poetas **KOSTAS STIKLIUS**. Mokėsi savarankiškai, daraktoriavo, dirbo spaustuvėse ir redakcijose. Gabeno ir platino draudžiamą lietuvių spaudą. Mirė 1962-02-24 Krekenavoje (Panevėžio r.). 1917–1918 m. Kostas Stiklius–Stiklelis mokytojavo Rumšiškių pradžios mokykloje. Čia jis buvo suorganizavęs suaugusiųjų kursus, skatino blaivybę. Parašė eiliuotų feljetonų, pasakėčių (rinkiniai „Davatkų gadzinkos ir šiaip linksmos dainos“, „Laisva valandėlė: broliams dovanėlė“, „Šešupė“, „Linksmi žiedeliai“, „Gyvenimo gabalėliai“ ir kiti). Parengė mokslo populiarinamųjų ir praktinio pobūdžio knygelių. Išleido liaudies dainų rinkinį „Labai gražios dainos“ (1907). Išvertė L. Tolstojaus, P. Jeršovo kūrinių.
2025 m. kitos atmintinos datos	
	Prieš 25 metus 2000 m. J. Laurinavičiui suteiktas Lietuvos kraštotyros draugijos garbės nario vardas. Tai pirmas kaišiadorietis, kuriam suteiktas šis Draugijos aukščiausias titulas. **Prieš 30 metų** 1995 m. įsikūrė „Vilties” bendrija, vienijanti sutrikusio intelekto žmones ir jų šeimas. **Prieš 35 metų** 1990 m. įkurtas Kaišiadorių vyskupijos katechetikos centras. **Prieš 60 metų** 1965 m. buvo surengta pirmoji kraštotyrininkų darbų paroda. **Prieš 60 metų** 1965 m. buvo pradėtas statyti Kaišiadorių knygynas. **Prieš 60 metų** 1965 m. buvo parengtas miesto generalinis planas (autorius arch. J. Vanagas). **Prieš 70 metų** 1955 m. Kaišiadoryse pradėta pirmojo mūrinio daugiabučio (6 butų) gyvenamojo namo statyba, paskirti 24 sklypai medinių gyvenamųjų namų statybai. **Prieš 75 metus** 1950 m. Kaišiadorys tapo rajono centru. **Prieš 75 metus** 1950 m. įsteigta Kalvių biblioteka. **Prieš 90 metų** 1935 m. įkurta Pakertų pradinė mokykla. **Prieš 90 metų** 1935 m. baigti statyti Kaišiadorių vyskupijos rūmai (projekto aut. inž. V. Michnevičius). **Prieš 95 metus** 1930 m. įsteigta Ringailių pradinė mokykla.

	Prieš 105 metus, 1920 m. Kaišiadorys tapo Trakų apskrities administraciniu centru. **Prieš 115 metų** 1910 m. Žiežmariuose kun. Augūno rūpesčiu įsteigta „Blaivybės" draugija ir arbatinė, kur buvo galima pasiskaityti ir laikraščių. **Prieš 115 metų** 1910 m. Darsūniškyje kun. Povilas Burbulis įkūrė „Blaivybės" draugiją. **Prieš 115 metų** (1910–1916 m.) Kruonyje veikė Lietuvių katalikų blaivybės draugijos skyrius, kuris rengdavo viešus vaidinimus. **Prieš 140 metų** 1885 m. gimė mokytoja STEFANIJA PAULAVIČIŪTĖ. Nuo 1920 m. dirbo mokytoja Paparčiuose, vėliau Užuguosčio, Panerių, Navasado mokyklose, o 1925–1936 m. – Pajautiškių pagr. mokykloje, 1936–1941 m. – Žasliuose, vėliau – Papartėlių, Gečionių mokyklose. 1945 m. dirbo Krivonių pagr. mokykloje, kur buvo suimta ir tardymo metu Žasliuose nužudyta. Buvo Kardinolo Vincento Sladkevičiaus pradžios mokyklos mokytoja. **Prieš 155 metus** 1870 m. Paparčiuose įkurta pirmoji mokykla. **Prieš 165 metus** 1860 m. pastatytas geležinkelio viadukas Kaišiadoryse, 1991-11-04 įtrauktas į naujai išaiškinamų istorijos paminklų sąrašą, o 1995-06-12 įrašytas į kultūros vertybių registrą. **Prieš 185 metus** 1840 m. pastatyta medinė Palomenės Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčia, kai apylinkės žemes valdė dvarininkai Zaleskiai, kurie jos statybą ir fundavo. 1915 m. bažnyčia atnaujinta. Ji išlaikė pirminius medinės klasicizmo architektūros bruožus: pagrindinį fasadą puošia keturių kolonų portikas. Viduje yra vertingų bažnytinio meno kūrinių – XIX a. paveikslai „Mozė", „Šv. Dominykas", skulptūra „Jonas Nepomukas". Šventorių juosia medinių statinių tvora, jame stovi medinė varpinė. **Prieš 215 metų** 1810 m. Tadas Orvydas Vilūnuose pastatė akmenų mūro unitų bažnyčią. **Prieš 225 metus** 1800 m. Juzefos ir Tomo Vavžeckių iniciatyva pradėta statyti Kalvių bažnyčia. **Prieš 265 metus** 1760 m. Biskupce gimė katalikų teologas, pedagogas, visuomenės veikėjas FAUSTYNAS CECERSKIS. 1790–1797 m. – Lietuvos dominikonų provincijos prokuratorius. 1797 m. paskirtas dominikonų Vilniaus konvento prioru. Parašė atsiminimus apie tremtį, vizitacijų dienoraštį, tęsė Lietuvos dominikonų provincijos kroniką. Kunigas F. Ciecerskis mirė 1832 m. Paparčiuose, palaidotas vienuolyno kapinėse, tačiau kapas ligi šių dienų neišliko. **Prieš 370 metų** 1655 m. Paparčiuose buvo įkurtas noviciatas: čia buvo rengiami kandidatai į dominikonų vienuolius.

	Prieš 415 metų 1610 m. Teodoras Bogdanas Oginskis pastatė Kruonyje pirmąją Lietuvoje unitų (provoslavų, pripažinusių minėtą uniją) bažnyčią. **Prieš 435 metus** 1590 m. Trakų pakamaris Bogdanas Oginskis sudarė kuopinių susirinkimų centrų ir jiems priklausančių asmenų bei vietovių sąrašus. Juose pirmą kartą paminėtos daugelis rajono gyvenviečių, tarp jų ir **KAIŠIADORYS**. **Prieš 505 metus** 1520 m. Žiežmariuose pradėjo veikti pirmoji mokykla, viena pirmųjų Lietuvoje. **Prieš 505 metus** 1520 m. Gegužinėje pastatyta pirmoji medinė bažnyčia. Gegužinės parapiją įsteigė ir inventoriumi aprūpino Polocko vaivadienė Benigna Radvilaitė-Astikienė. Pirmoji Gegužinės bažnyčia sudeginta 1655 metais. **Prieš 660 metų** 1365 m. Kryžiuočių ordino kariuomenė per Nemuno žemupį ir Žeimius pasiekė Ukmergę, persikėlė per Nerį ties Paparčiais ir pirmą kartą pasiekė Lietuvos sostinę – Vilnių. Pirmąkart paminėti **Paparčiai**. **Prieš 660** metų 1365 m. paminėtas bajoras nuo Vilniaus, kurio vardas Dirsūnas (*Dirzsune*). Darsūniškis yra asmenvardinis vietovardis, kilęs nuo *terra Dirsunen* („Dirsūno žemė“), *Dirsunenhusen* („Dirsūno namai“)

Parengė G. Maižikienė